

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

2/2007

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

**ROZHOVOR PREZIDENTA ČR VÁCLAVA KLAUSE
PRO DENÍK HOSPODÁŘSKÉ NOVINY
(9.2.2007)**

"Chtěl bych předurčit svou nemilitantní náladu demonstrací toho, že jsem si vzal k tomuto rozhovoru na své poznámky eurotužku, kterou německé předsednictví rozdává v tomto půlroce všem přátelům i nepřátelům. Abych demonstroval svoji pasivitu a oddanost, tak jsem si ji vzal zrovna na rozhovor s vámi," zahájil včera prezident Václav Klaus rozhovor pro Hospodářské noviny o českých národních zájmech, americkém radaru, směřování Evropy a sporu, jestli je globální oteplování mýtus, nebo fakt.

Tou tužkou nám nahráváte na první otázku.

To jsem si přesně myslel.

V posledních dnech a týdnech to vypadá, jako kdyby se proti vám všichni spikli anebo jako kdyby vy jste byl schválně vůči všemu v opozici - proti Evropě, proti panelu OSN o klimatu, proti ODS a trojkoalici... Jak se cítíte jako osamělý bojovník na těchto všech frontách?

Myslím, že je to karikatura, mystifikace a nic takového není. Za prvé: ty fronty by bylo třeba přesněji definovat, odtrivializovat a oddémonizovat. A za druhé já zdaleka, ale opravdu ani zdaleka nejsem v tomto souboji sám. Na druhou stranu to, doufám, demonstruje konzistentnost mých názorů. Já vím, že jsem v médiích stále hodnocen protichůdným způsobem: buď se říká, že dělám všechno jen proto, abych se zalíbil veřejnosti, anebo se říká, že jenom kritizuji - a jsem sám. Média by se měla rozhodnout, co tedy platí.

Že byste změnil své názory, z toho bychom vás nepodezírali, ale vzpomenete si na některého evropského politika, který by o těchto věcech mluvil tak hlasitě a kontroverzně jako vy?

Odlišme státníky od toho, co se ve skutečnosti děje. Debata o dalším vývoji evropské integrace není o ústavě, ale o podobě další integrace, a to je téma, které by mělo zajímat úplně každého. Politici, kteří si navykli chovat zdvořile a kamarádšoftsky a dnes a denně jezdí do Bruselu, nemluví o těchto věcech veřejně, ale v tichosti. Já žádnou osamělost v této věci opravdu nevidím.

Chcete tím říct, že vaše osamělost je patrna pouze na veřejnosti...

Podívejte, já jsem dnes a denně zván po celé Evropě, víc než asi kdokoli jiný, a to nejen od nás, abych napsal speciální článek, vystoupil na konferenci. Já v tom nevidím osamělost. Možná promyšleněji, hlouběji a koncepčněji říkám různé věci, které někteří lidé říkají v náznacích a útržkovitě a ne s takovou komplexností, v tom možná rozdíl je, ale na ten bych byl pyšný - slovo pyšný v uvozovkách, prosím.

Kdybychom se ale znovu zeptali na jméno evropského státníka, který by takto hlasitě a kontroverzně vystupoval...

Třeba stanovisko polského prezidenta k evropské ústavě od mého příliš odlišné není. Já teď nechci prozrazovat, co mi říkají různí premiéři a prezidenti, když spolu sedíme u kávy... Ale tam je taková zaraženost, která pořád propojuje Evropu s Evropskou unií. Pořád se přijímají falešné slogany jako proevropský a antievropský, přičemž o

tyto slogany vůbec nejde. Jde o konkrétní otázky institucionálního uspořádání jedné evropské organizace zvané EU.

Možná že lidé už přijali ta klišé a schémata, a proto se proti tomu už tak jasně nevymezují. Proto si ale myslím, že je nutné odstranit některé falešná dilemata. Nediskutujme, jestli evropská ústava ano nebo ne. Diskutujme, co bylo zadáním, a o tom, že to text dokumentu zvaný evropská ústava vůbec nesplnil.

Ale vaši kritici to odmítají a říkají, že pokud Václav Klaus mluví o Organizaci evropských států a chce se bavit o Evropě úplně jinak, než to děláme nyní, vede tím svou zemi do izolace. Oni prostě schéma měnit nechtějí.

Že to říká pan Jo Leinen, to je něco tak úsměvného, že se skoro nechce k tomu žádné zásadní soudy dělat. Pan Jo Leinen napsal asi tři dny předtím, než přijela do Prahy paní kancléřka Merkelová, článek. V tom článku nebylo o Klausovi ani slovo a já ho četl neutrálně. Můj závěr z toho textu ale byl, že ten člověk se snad zbláznil. To není na věcnou polemiku, to snad není možné, říkal jsem si. A to nebyl útok na mě, ale spíš na německého exprezidenta Herzoga. Nevěřím, že to ten člověk může myslet vážně. Přece tady nejde o tvrdohlavost malé skupinky českých euroskeptiků, jde přece jediné o oprávněné obavy z evropského superstátu.

Když víte, kdo jsou vaši názoroví protivníci, když víte, jak silná je jejich pozice a jak vaše, nevede pak vaše silná rétorika - například provokativní prohlášení o Organizaci evropských států - k tomu, že jsou vaše názory brány jako izolacionistické?

To je velmi rafinovaná metoda těchto lidí, označovat to za izolacionismus. Oni nejsou schopni klást protiargumenty, a proto dávají nálepky. Je to nedůstojné, zažili jsme to za komunismu. Nálepkování pana Jo Leinena je stejné, jak to dělalo Rudé právo v sedmdesátých a osmdesátých letech.

Ale vy jste pragmatický politik, takže víte, že byste možná dosáhl více, kdybyste zmírnil rétoriku.

Jenže pak to nikdo nezaslechne a budeme se pohybovat v takovém tom mlhavém, rozmazaném světě nejasných výroků. Já mám odedávna zapsaný slavný výrok "It's impossible to think clearly in understatements". A to je jeden z návodů mého života. Politická korektnost je jedna z nejzlobnějších věcí dnešní doby, je stejně děsivá jako marxismus, vrací nás nekonečně dozadu.

Podívejme se na vaši ideu Organizace evropských států. Znamenala by podle vás popření šedesátileté historie evropských politických pohybů, které se pak převtělily do Evropské unie? Nebo jak byste si to představoval?

Tak za prvé: OES byl nápad, který chtěl vyexponovat odlišný názor. Já na tom názvu nelpím a bylo by chybou u něj zůstat jako u definiční charakteristiky. Manželka mi vždycky říká, abych nepoužíval cizí slova, ale čtenáři Hospodářských novin jim rozumět budou. Pro mě je dostačující polemika s intergovernmentalismem anebo supranacionalismem. Já bych chtěl potlačovat supranacionální prvky. To je myslím legitimní politický postoj. Ten název OES byl spíš jen pokusem přitáhnout pozornost, diskusní finta.

Jsou tady tedy dvě cesty: jedna říká: oživme evropskou ústavu, a druhá, kterou razíte vy: vraťme se k bodu nula a pojďme se o tom všem znovu bavit. Myslíte, že tento váš názor získává příznivce?

Pokud bych opravil požadavek vrátit se k bodu nula - to není reálný požadavek, to v politickém světě přece není možné - tak bych řekl, že jsem plně přesvědčen, že získává více a více přívrženců. Ale - abych měkčeji vyjádřil ambice. Ne vrátit se k bodu nula, ale nikoliv ukončit diskusi. Rozvinout ji lépe, hlouběji, seriózněji.

Ale znamená to smést dílo Giscarda d'Estaigna, předsedajícího konventu, v němž ústava vznikla, ze stolu...

Užíváte silnější slova, než jaká bych použil já. Toto dílo bylo smeteno ze stolu jeho vlastní zemí, nemilosrdně a nekonečně.

Pan Jo Leinen použil pro mě neuvěřitelný výrok - opravdu nechápu, jak může být předsedou ústavně právního výboru Evropského parlamentu - když řekl, že navrhuji změnit pravidla hokejového zápasu uprostřed hry. Opravdu si nevidí na špičku nosu? Opravdu neví, že pravidla chce změnit on? Opravdu neví, že podmínka ratifikace evropské ústavy byla ve všech zemích Evropské unie? A ne, že když to dvě neratifikují, on nám bude říkat, že osmnáct ano, takže to je dostatečný důvod k tomu, abychom se tím zabývali? Pravidla hokejového zápasu během hry mění bohužel tento pán a s ním ne hlavní proud Evropanů, ale evropští úředníci. To je ten pravý mainstream.

Je v českém národním zájmu, aby byla na českém území americká radarová základna?

Jsem rád, že začala vážná debata o radarové základně. Ta debata je politická, má i svůj občanský základ, vyjadřují se politické strany. Já bych považoval za strašně nešťastné, kdybychom tuto debatu v této fázi opět zúžili, jak se snaží někteří politici na ano, ne.

Debatujme o vojenských, právních, mezinárodních implikacích a ty si pak vzájemně vyjasňujeme. Teprve pak bude snadné říct ano nebo ne. Nicméně já jsem jasně na zasedání bezpečnostní rady státu řekl, že souhlasím s tím, že bezpečnostní rada dala zelenou tomuto jednání o radaru.

Jakou roli byste chtěl hrát v těchto jednáních?

Nepotřebuji hrát žádnou specifickou roli.

Sám jste se zmínil, že vám důvěřuje 80 procent obyvatel. I v tomhle kontextu - nebudou lidé právě od vás čekat jasnější slova o tom, co si o radarové základně myslíte?

Já jsem to jasně řekl a onu větu nehodlám nijak zesilovat. Tady je spousta věcí k diskusi. Například doladování otázky vztahu Česká republika - USA ke vztahu Česká republika - NATO a Evropská unie plus další implikace na další státy je legitimní věc. Zpozorněl jsem, když na tiskové konferenci stejnou otázku dostal polský prezident Kaczyński a odpověděl: předpokládám, že řekneme ano, ale máme na to čas a musíme si vyjasnit všechny věci. A já si říkal, tuhle formulaci u nás nikdo nepoužil.

Jako reprezentant nedůvtipných čtenářů...

...zbytečně exponujete a přidáváte, vaši čtenáři jsou důvtipní...

... překlad je "Ano, když"?

Chcete-li: Ano, za předpokladu tisíců doladěných detailů.

Brzy pojedete do Ruska a budete mít příležitost mluvit o americkém radaru i s prezidentem Putinem. Budete mu vysvětlovat, proč by se Rusko nemělo obávat, když tady ten radar bude?

Své názory jsem nikdy neskrýval ani před zahraničními státníky a nebudu je skrývat ani před prezidentem Putinem. Počkejme si ale vůbec na to, zda ruský prezident tuto otázku vůbec nastolí. Já mám velkou zkušenost z jednání s ruskými představiteli za posledních sedmnáct let a vím, že úplně stejná debata byla ohledně vstupu České republiky do NATO. Ruští představitelé pro domácí publikum vždy vyslovili velmi silné výroky na toto téma. V momentě, kdy s nimi dvě hodiny sedíte a jednáte, tak toto téma vůbec nezmíní. Prostě velmi pozorně odlišují žánry.

Když se bavíme o českých národních zájmech, jste spokojen s veřejnou debatou o tom, co to jsou nebo měly být české národní zájmy?

Za prvé: toto slovo bylo detabuizováno, což je obrovský posun, který velmi citlivě vnímám. Na počátku to bylo téměř nepoužitelné slovo, dnes je součástí debaty. Tato vláda tuto debatu posunula úplně jinam, než byla od roku 1998. Samozřejmě v dobrém. Dívám se na to s velmi pozitivními očekáváními.

V tomto kontextu - při jmenování vlády jste vyjádřil nelibost nad jménem ministra zahraniční Karla Schwarzenberga. Teď po schůzkách, které jste měli, a po výrocích, které člověk slyší, to vypadá, že nikdy nebyla česká zahraniční politika tak jednotná jako teď.

Nepřehánějte ani to první, ani to druhé. Já jsem jednou jedinkrát řekl jedinou větu, když mě pan Topolánek k mému velkému překvapení přinesl návrh vlády, tak jsem si kladl otázku, jestli je jmenování tohoto člověka nejvhodnější. Od té doby jsem neřekl vůbec nic, všechno ostatní jsou jen mediální bubliny. Na druhé straně, počkejme si na další konkrétní kroky. Považuji za velmi užitečné například, že pan ministr zahraničí se mnou jede na návštěvu do Japonska. To je pozitivní průlom.

Evropská komise ve středu schválila novou směrnici omezující emise CO2 u automobilů. Týden předtím panel OSN zveřejnil zprávu, která znovu varuje, že globální oteplování je jedno z největších nebezpečí pro celou civilizaci. Předtím byla publikovaná Sternova zpráva o podobných hrozbách. A vy do toho řeknete, že globální oteplování je falešný mýtus. Zkuste vysvětlit, jak jste na to přišel?

Já jsem na to nepřišel, to je falešný mýtus a myslím, že každý seriózní člověk a vědec to říká. Odkazovat na panel OSN je nefér. To není vědecká instituce, to je politický orgán, to je jako vytvořit nevládní organizace zeleného zabarvení. To není žádný výběr neutrálních vědců, vyvážená skupina vědců. To jsou zpolitizovaní vědci, kteří tam přicházejí už s jednostranným názorem a zadáním. Je opět nedůstojnou taškařicí, že není vyčkáno na květnovou zprávu tohoto panelu, ale už teď se reaguje zásadním způsobem na politické shrnutí tohoto reportu, kde všechny ty "ale", "když", "kdyby" jsou vyškrtuty a vynechány a jsou tam jednoduché teze.

To je přece takové neuvěřitelné selhání všech, médií počínaje, politiky konče. Pokud na toto Evropská komise okamžitě naskočí, tak je to další obrovský důvod, aby o ničem podobném nerozhodovala a nechala to na jednotlivých státech.

Jak si vysvětlujete, že v Evropě opět není slyšet žádného jiného státníka ve vaší pozici, který by hájil takhle hlasitě toto stanovisko? Nikdo se tak silně nevymezuje...

Já prostě silný názor mám a bič politické korektnosti přiškrcuje hlas dalších politiků špičkového formátu.

Vy ale přece nejste klimatolog. Myslíte, že máte dost informací a znalostí?

Environmentalismus jako metafyzická ideologie a světonázor nemá s přírodními vědami a s klimatem absolutně nic společného. Bohužel nemá nic společného ani se společenskými vědami a stává se módou dnešní doby, to mě děsí. Druhá půlka věty: máme balíky zpráv studií a knih klimatologů, které dospívají k absolutně opačným názorům.

Neměřím tloušťku ledu v Antarktidě, to skutečně neumím a také na to neaspiruju. Jako vědecky založený člověk ale umím číst vědecké reporty o této věci a umím si přečíst, jak to s tím ledem v té Antarktidě je. Na to nemusím být klimatolog. A já jsem žádné podobné závěry, které jsem viděl v titulcích v novinách, nečetl. Ale abych vám něco přislíbil: toto téma mě velmi trápí, tak jsem o Vánocích začal psát článek, který se mi rozšířil na knížku. Během několika měsíců ji vydám, tam jsem své názory na toto téma utřídil. Ze sedmi částí se debaty o klimatologických změnách týká jedna.

Environmentalismus a zelená ideologie je úplně něco jiného. Různé výkřiky a nálezy některých vědců jsou pak využívány a zneužívány pro tuto ideologii.

Jak si vysvětlujete, že konzervativní a pravicová média se na to dívají skepticky a levicová to berou jako hotovou věc? Proč se v tomhle bodě dělí pravice a levice?

Úplně přesné dělení pravice - levice to není. Ale je jisté, že environmentalismus je inkarnace novodobého levičáctví.

Při tom všem, i kdybyste měl pravdu...

... já mám pravdu...

Neexistuje dost empirických důkazů a vlastníma očima viděných skutečností, že člověk planetu ničí a škodí sám sobě?

To je takový nesmysl, že snad větší jsem ještě neslyšel.

Nevěříte, že si ničíme svoji planetu?

Budu dělat, že jsem to vůbec neslyšel. To může říkat snad jen pan Al Gore, normální člověk těžko. Žádné ničení planety nevidím, nikdy v životě jsem neviděl a nemyslím, že nějaký vážný a rozumný člověk by to mohl říci. Vy zastupujete ekonomický tisk, tak předpokládám jistou ekonomickou erudici. Na to vám odpoví ta moje knížka. Ale například víme, že existuje obrovská vazba mezi ohledem na přírodu a vyspělostí a bohatstvím lidské společnosti. Je evidentní, že čím chudší lidská společnost je, tím brutálněji se k přírodě chová, čím vyspělejší, tak to platí opačně.

Zrovna tak platí, že jsou společenská uspořádání, která likvidací třeba soukromého vlastnictví a podobně ničí přírodu daleko více, než společenství svobodnější. To jsou dlouhodobé tendence a vedou jednoznačně k tomu, že příroda dnes 8. února je ochraňovaná neskonale více než osmého února před deseti, padesáti, sto lety.

Jak je tedy možné vyslovit tu větu, kterou jste vyslovil? V bezvědomí? Nebo jako provokaci? Že bych byl tak naivní a nechal se vyprovokovat k těmto odpovědím? Spíš myslím, co na srdci, to na jazyku, je to prostě váš názor.

Vidíte kolem sebe oběti studené občanské války v české společnosti, o které jste mluvil v novoročním projevu?

Česká studená občanská válka do jisté míry ustala. Pod povrchem je, ale tím, že se vláda posadila do svých úřadů a začala fungovat, tak díky Bohu se debata přesunula od toho, kdo vyhrál volby, k jednotlivým tématům. To je obrovský krok vpřed a jsem tomu rád. Jak dlouho to vydrží, nechci prorokovat. Ale jistou stabilitu si vláda vytvořila a bude mít šanci předvádět, co umí a neumí, jak je jednotná a jak půjde reformně kupředu. O tom žádné soudy nedělám.

Vzal jste ji tedy na milost, přestože to podle vás není kvůli přeběhlictví vláda s důvěrou v plném slova smyslu?

Já nejsem ten, který by rušil svá předchozí slova. Ale hrát minulé války už nepotřebuji. Zabývám se tím, že teď funguje, a sledujme jak. Předchozí debatu neruším a nenechávám vymizívat ta slova ze svých projevů.

Vnímal jste kritiku ze strany některých členů ODS, že by vám vaše kritika na adresu vlády Mirka Topolánka mohla zkomplikovat znovuzvolení?

Nikdo by ode mě nemohl očekávat, že budu měnit názor jako korouhvička, podle toho, co se zrovna stane. Těmto lidem bych chtěl zdůraznit jednu věc: čtyři roky jsem oponoval názoru z jedné strany, že jsem jako prezident prodlouženou rukou jedné politické strany. Proto je docela úsměvné, když stejná výtka přichází ze strany druhé. To jenom potvrzuje, že to asi dělám správně. Těmto lidem bych chtěl taky říci, že debata o přeběhlictví byla původně myšlena úplně na opačnou stranu. Pokud by ode mě někdo chtěl, abych na to zapomněl, pokud se to týká jiné strany, musel by mě považovat za nesmírně naivního.

Redaktor Petr Šimůnek

www.klaus.cz

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

**ROZHOVOR S POSLANCEM ONDŘEJEM LIŠKOU (STRANA ZELENÝCH)
V ČESKÉM ROZHLASU 6 (POŘAD STUDIO STOP)
(15.2.2007)**

Jana ŠMÍDOVÁ, moderátorka (dále JŠ): Příjemný večer, vážení posluchači. I dnes je pro vás připraveno interview Studia STOP. Od mikrofonu se jako obvykle hlásí:

Petr HOLUB, moderátor
Petr Holub.

Jana ŠMÍDOVÁ, moderátorka
A Jana Šmídová.

Petr HOLUB, moderátor (dále PH): I dnes pokračujeme v objasňování názorů parlamentních stran na dvě aktuální a velmi významné záležitosti, jimiž jsou budoucnost evropské ústavní smlouvy a umístění amerického radaru na území České republiky.

JŠ: A dnes tak budeme činit ve společnosti poslance Strany zelených a předsedy evropského výboru sněmovny Ondřeje Lišky. Vítejte, dobrý večer.

Ondřej LIŠKA, poslanec Strany zelených, předseda evropského výboru PS PČR (dále OL):

Dobrý večer.

PH: Pane předsedo, takže nejdůležitější otázku hned na začátek. Kdy už bude jasné, jaký postoj má vláda k evropské ústavě?

OL: Já doufám, že co nejdříve. My už více jak dva týdny upozorňujeme na to, že vláda by měla zaujmout společné stanovisko a bohužel ho zatím nemá. My, jako zelení, jsme už dlouhodobě upozorňovali na to, jaký postoj chceme zaujmout a jaký zaujímáme. Ten stojí celkem přesně popsáný v našem volebním programu, takže by to pro voliče a občany nemělo být žádné překvapení, a proto se nelze ani divit, že když jsme stali se součástí této vlády, že si tento názor držíme. Já jako předseda výboru pro evropské záležitosti jsem považoval za ne úplně šťastné, že na parlamentní půdě ještě takováto debata neproběhla, a proto jsme naše partnery ve vládě upozornili na to, že tuto debatu chceme vést co nejdříve. Ta se měla odehrát ve středu minulý týden. Bohužel byla zrušená ze strany ODS a přesunuta na 22. února. Já doufám, že to je to datum, kdy se koalice skutečně sejde k důkladné debatě právě na toto téma.

PH: Česká republika patří k devíti zemím, které ještě ústavu neratifikovaly a právě tyto země německá kancléřka Angela Merkelová, která předsedá Evropské unii v tomto pololetí, vyzvala už ve svém novoročním projevu fakticky, ať řeknou, jak by si představovaly další ratifikaci nebo další postup ve věci evropské ústavy. Vy jste říkal, že když všechno půjde dobře, tak česká vláda vydá nějaké prohlášení koncem února. Proč to zdržení?

OL: To zdržení je nasnadě. Asi bych neměl začít ani tak vznikem této vlády, ale už vůbec vládami minulými. Já si myslím, že ta politická elita, ještě vlastně před těmi červnovými parlamentními volbami minulého roku, velmi podstatně zanedbala evropskou debatu. Evropský rozměr uvažování, kdy devadesát procent politik evropských jsou vlastně vnitřními politikami. Tady tento pojem se ještě stále nezahníždil v hlavách ani občanů ani politiků, kteří by měli být především těmi, kdo dokážou aktivně pracovat právě s tím evropským rozměrem ve svém politickém jednání. No, a myslím, že i debata o ústavě je toho celkem dobrým příkladem, kdy schází vlastně nějaká celospolečenská debata, kdy schází to, aby naši politikové, především vrcholní představitelé, aktivně uvažovali o Evropě, snažili se nalézat co nejširší stanoviska, která budou překračovat hranice stran vlád a, pokud možno, budou co nejširěji zakotveny v celé společnosti. To se podařilo například ve Finsku. To se relativně dobře daří třeba v Rakousku i v dalších zemích, kdy skutečně role té dané země a společnosti v Evropě, je tematizována, je vlastně každý den na stole. To se u nás bohužel neděje. Myslím si, že tato vláda má už nejvyšší čas, aby se této role chopila a my zelení bychom k tomu rádi přispěli.

JŠ: Takže vláda ještě jasno nemá, ale premiér Topolánek oznámil vyjednávací pozici kancléřce Merkelové, když vyjmenoval šest principů, podle kterých by měla ústava vzniknout. Tuto strategii ostatně poodhalil minulý týden v tomto pořadu vicepremiér pro evropské záležitosti Alexander Vondra.

Alexandr VONDRA, vicepremiér pro evropské záležitosti /ODS/: Chceme, aby výsledek té práce učinil Evropu skutečně transparentnější, aby to rozdělení těch rolí bylo přehlednější, aby Unie plnila tu svou roli, řekněme, harmonizační dovnitř a stabilizační navenek. Je pro nás důležité dokončit proces rozšíření, to znamená do té jihovýchodní Evropy, na Balkáně. Chceme, aby Evropa byla více konkurenceschopná, to znamená směrem dovnitř liberalizovat, deregulovat, směrem navenek nevytvářet nějakou pevnost obklopenou hradbami, kterou by pak jiní chtěli nějakým způsobem dobývat, ale prostě jako entita, která je světu otevřená. Myslím si, že tady máme celou řadu úkolů, do jejichž plnění bychom se měli jako Evropané pustit.

JŠ: Podotýká vicepremiér Vondra.

PH: Pane předsedo, vy s tím souhlasíte, co doporučuje pan vicepremiér?

OL: No, já s tím souhlasím, ale zároveň musím říct, že předpokládám, že by s tím souhlasil kdekdo. To jsou natolik obecné požadavky, záměry, že si nedokážu představit, kdo by mohl takovýmto postojům oponovat. Já si myslím, že z toho, co jsem slyšel, a neslyšel jsem to poprvé, ale v těch minulých dnech a týdnech již po několikáté, tak to je sice pěkné, ale vyhýbá se to těm základním politickým dělicím liniím, které dnes v Evropě existují, a to je otázka, jak si představujeme, že by Evropa měla fungovat. To, že řekneme demokratická, otevřená, liberální, to je samozřejmě pravda, ale ten spor o budoucnost Evropy dneska probíhá po jiné linii. Tím sporem je přece to, jestli potřebujeme novou smlouvu, ať už ústavní či jinou, pakliže ano, já jsem o tom pevně přesvědčen, tak potom, jak hluboko, jak daleko má jít právě v politické spolupráci a integraci. Všechny tyto věci, které pan ministr Vondra zmínil, tak právě ústavní smlouva ošetřuje, a to velmi zásadním způsobem. Ústavní smlouva v tom současném znění velmi přesně popisuje, jak by se měla zvýšit transparence,

jak by měl se zprůhlednit institucionální rámec, jak by měly být posíleny nejenom národní parlamenty, ale i Evropský parlament především v otázce rozpočtové kontroly. To znamená, já si myslím, že ten současný text dává velmi důležité odpovědi na otázky, které si kladly třeba hlavy vlád v Laekenu v roce 2001, kde byl vlastně celý ten ústavní proces spuštěn právě kladením otázek, jak učinit Evropu demokratičtější, transparentnější, efektivněji jednající, proto si myslím, že ten současný text ústavy, tak jak leží a běží v současné době, tak je nejenom vhodným, ale jediným možným východiskem pro další debatu o budoucnost Evropy.

PH: Pan Vondra ovšem tvrdí zároveň, že nemá smysl, aby to stanovisko, které jsme nakonec od něj slyšeli, se zpřesňovalo do konce března, kdy má proběhnout berlínská konference k padesátému výročí založení Evropských společenství a že až bude vydána takzvaná Berlínská deklarace, ta řekne právě tyto principy, tak bude možné jednat dál o tom, co s tím současným textem ústavy. S tím tedy asi nesouhlasíte.

OL: Máte pravdu, já s tím nesouhlasím, a to z jednoho důležitého důvodu. To, co patří ke kultuře politické na evropské úrovni, tak je především spolehlivost a čitelnost partnerů a toho se z naší strany v tuto chvíli skutečně nedostává. Já jsem pracoval v Evropském parlamentu tři roky a ten bruselský organismus znám zevnitř velmi důkladně. A vím, že to, co se skutečně počítá, a to, co je obrovskou výhodou při prosazování zájmů jednotlivých členských zemí na evropské úrovni, tak je právě vypočitatelnost, spolehlivost, jasná stanoviska. Toto bohužel není český případ za posledních několik let, ale především měsíců. Česká republika se ukázala, že dokáže vetovat, použít právo veta v případech, které se ostatním jevily jako dosti nevýznamné, jako třeba téměř bezvýznamné navýšení spotřební daně na pivo. A tam dokázala se takzvaně zabejčít do naprosté neústupnosti, zatímco v tak důležité otázce, jako je společný institucionální rámec a efektivní rozhodování Evropy, které se dává pod ten titulék Budoucnost Evropy, tam Česká republika žádný výrazný názor nemá a k naší vypočitatelnosti a důvěryhodnosti to skutečně nepřidává.

JŠ: Ale co ostatně nyní na domácí scéně naznačilo ono senátní slyšení o evropské ústavě, to byla taková docela ojedinělá vlašťovka zatím. Ovšem z toho vyplynulo, že váš předseda Martin Bursík má poněkud odlišný názor, hodně tedy odlišný, od ODS. Občanští demokraté chtějí ústavu rozstříhat a přepsat a váš předseda však doporučil použít hlavně hlavu s tím, že považuje stávající ústavní smlouvu za dobré východisko k dalšímu jednání. Jak už jsme slyšeli, to je i váš názor, ale mě opravdu znepokojují ty poměrně rozdílné názory koaličních partnerů. A tam to vyplynulo docela jasně.

OL: Ještě k té senátní debatě je potřeba poznamenat, že paradoxně, a svědčí to o českých poměrech, že to dvouleté období reflexe, které bylo vyhlášeno v Evropské unii, Česká republika slavnostně zahájila první debatou na toto téma. Ta debata skutečně ukázala, že ty rozdíly jsou podstatné, ale zároveň bych řekl, že dobrý posluchač a člověk, který se o toto téma snaží aktivně zajímat, rozpoznal, že tam přesto průniky jsou. Politici to občanům skutečně neulehčují, ale já si myslím, že tam ty průniky jsou a myslím si především v této věci. Postoj ODS dlouhodobě je ne, ne, ne, žádnou smlouvu, žádnou integraci, aniž by ODS dokázala specifikovat, co vlastně jí na té současné ústavní smlouvě vadí. Já doufám, že ten okamžik, kdy ODS skutečně řekne naplno, co jí vadí, musí říct, jestli jí vadí to, že evropské země budou

lépe spolupracovat v oblasti trestněprávní. Jestli jí vadí to, že Evropská unie bude schopná reformovat svoji zemědělskou politiku, jestli jí vadí to, že se budeme dále rozšiřovat o další země. Tohle musí ODS říct, abychom vůbec měli o čem jednat. A ta senátní debata ukázala, že řada z těchto postojů jsou pouze veliká ramena, která zřejmě mají, jak bych tak pochopil strategii v ODS, ukázat na začátek debaty, že ODS bude mít silnou počáteční vyjednávací pozici, aby ten kompromis byl potom co nejlíže její představě o Evropské unii. To znamená Unii volného trhu, pohybu služeb, lidí, kapitálu, ale toto není představa zelených a předpokládám, že to není ani představa KDU-ČSL, ve kterých vidím v této věci spojence. Naše představa je o Evropské unii jakožto politicky integrované skupině zemí, jejichž poslání je především mírově spolupracovat a tuto stabilitu dovnitř i navenek co nejvíce prohlubovat. Toto je mnohem více, než jenom volný trh mezi členskými zeměmi a celní unie, to o čem třeba mluví Maastrichtská smlouva. My chceme jít mnohem dál.

PH: Vy tady říkáte, že názory v koalici se začnou tříbit a nakonec se někde protnou, ovšem stínový ministr zahraničí za ČSSD Lubomír Zaorálek je ohledně tohoto scénáře velmi skeptický. Poslechněme si jeho názor na koalici a evropská témata.

Lubomír ZAORÁLEK, místopředseda Poslanecké sněmovny PČR /ČSSD/: Je zajímavé také to, že když se podíváme na programy těch dalších koaličních stran. Vycházím z toho, že jsme například s jedním ze současných poslanců Cyrilem Svobodou, ministrem zahraničí, ve vládě, ve které jsme byli v minulém období, takže máme určitou zkušenost s politikou KDU-ČSL v zahraniční oblasti.

JŠ: A ta je pro evropská?

Lubomír ZAORÁLEK, místopředseda Poslanecké sněmovny PČR /ČSSD/: Ta byla proevropská, aspoň v našem jsme dokázali jsme fungovat, a Strana zelených, když si vezmete její program i celou řadu vyhlášení, tak ta je taky tady v příkrém rozporu s tím, co představuje tahle skupina, kterou, bych řekl, dneska reprezentuje prezident, pan Vondra a pan Zahradil a zdá se pro mě dnes docela záhadná postava ministra zahraničí, pana Schwarzenberga, protože ten, když občas něco řekne, ale z mého pohledu především mlčí k celé té věci, a zdá se, že jenom chlácholí. Mně připadá, že si neuvědomuje, že on ze zákona má odpovědnost za zahraniční politiku. To, co se píše dnes o České republice, to do jakého postavení se dostává, že se říká, že dokonce je dneska lídrem toho negativního postoje v Evropě, to jsou věty, za které on nese primárně odpovědnost a nejsem si jist, jestli si to uvědomuje, protože na sebe bere celý závazek za to, jak dneska Česká republika vypadá jako první muž zahraniční politiky. Mně to připadá, že to je ze Strany zelených prostě selhání v té jejich roli, protože ti, kdo je volili, tak si myslím, že od jejich programu, od jejich evropské politiky čekali něco jiného, než co dnes ta strana předvádí. Mně prostě, přiznám se, ministr Schwarzenberg připadá ve své roli nevybaven na to, aby zvládl tu situaci, která se tu rýsuje. To, že si nechal odejmout prostě tu otázku euroústavy takovým způsobem, jak se děje, nevím vůbec, jestli měl vliv na to jmenování pana Zahradila, to, že vlastně nechal fungoval místopředsedu vlády pana Vondru na tu úrovni evropských záležitostí, já si myslím, že to je kompetenčně celé velmi problematické.

JŠ: Soudí Lubomír Zaorálek.

PH: A, pane předsedo, opozice tedy rezolutní. Vaše strana v evropské politice selhala, dokonce selhal i váš ministr zahraničí Schwarzenberg. Je to téměř už předem jasné, takže vy asi budete chtít reagovat.

OL: Já myslím, že ten slovník je slovník opoziční strany. Má na to naprosto legitimní právo, nicméně já bych byl zdrženlivější, přeci jenom ty tři týdny, které uplynuly od chvíle, kdy tato vláda dostala důvěru, tak se toho odehrálo skutečně hodně a odehrálo se toho víc, než možná za rok vládnutí ČSSD. A tato vláda byla v zahraničněpolitické oblasti postavena před dvě důležité zkoušky. A jedním z nich je právě evropská politika. Na jmenování pana Zahradila, pokud vím, neměl náš ministr zahraničí, pan Schwarzenberg vliv a my jsme byli taky jedinou stranou koaliční, která toto jmenování velmi ostře kritizovala. ODS za těch pár týdnů vlády, spoluvlády s námi vydala zatím cestou jednostranných kroků, kdy naprosto převzala iniciativu v evropské politice. Souvisí to i se jmenováním, poprvé za dlouhou dobu, místopředsedy vlády pro evropské záležitosti, pana Vondry, který má mít tyto věci, tyto záležitosti ve svojí gesci a ty kompetence mezi ministrem zahraničí a místopředsedou vlády pro evropské záležitosti stále ještě nejsou pevně ukotvené. To znamená, panuje jakési přechodné období, kdy se tyto mechanismy uvnitř vládní koalice teprve usazují. Myslím, že posluchači moc dobře vědí, že já jsem byl právě tím, kdo tento krok jmenování pana Zahradila nejvíce kritizoval. Myslím si, že to ze dvou důvodů je naprosto nevhodné. Zaprvé Angela Merkelová, když oslovila premiéry evropských vlád, aby jmenovali tyto dva šerpy či zmocněnce, tak zároveň v tomto svém dopise neuvedla pouze to, že mají být důvěrní, ale zároveň jmenovala za svou německou stranu, koho vysílá ona. To je v diplomatické řeči velmi přesně řečeno, koho si představuje na druhé straně, aby byli těmi partnery. To nebyli žádní politikové, to byli vysocí státní úředníci s odborností právě v evropských záležitostech a očekávala, že i ostatní země budou takto reagovat. My jsme jediná země dnes, která jmenovala právě vrcholného politika, a to politika, který má v mnohých směrech naprosto polarizované názory na evropskou integraci a je vrcholným představitelem euroskeptiků v Evropském parlamentu. Toto skutečně není člověk, jehož názory by reprezentovaly ani vládní koalici, natož českou společnost, u níž věřím, že právě integrace politická v Evropské unii je jedním z hlavních státních zájmů.

JŠ: Ovšem vy jste řekl, že jste byla jediná strana, která to kritizovala. Vy jste tedy vystoupil veřejně a nic se nestalo, takže ten váš hlas je poměrně slabý.

OL: Myslím si, že úplně slabý není. Naopak, dosáhli jsme toho, že byla svolána schůze K6, což je, řekněme, jednání na úrovni parlamentních frakcí, kde jsme toto svým partnerům oznámili. Setkali jsme se s podporou KDU-ČSL a dohodli jsme se, že toto je skutečně téma, které musí být projednáno špičkami stran a klubů. To znamená na takzvané K9, to znamená setkání jak vrcholných představitelů strany, tak těch jednotlivých parlamentních klubů. A toto se mělo odehrát už před týdnem, ale z technických důvodů ODS požádala o přeložení na dvaadvacátého a my si myslíme, že to je poslední nejzazší datum, kdy se k této věci musíme společně vyjádřit a toto skutečně důkladně prodiskutovat.

JŠ: Znamená to, že po té schůzce by eventuálně mohl být Jan Zahradil sesazen?

OL: Já nevím, jestli to povede k sesazení Jana Zahradila. Zdá se, že ODS na jeho jmenování zcela trvá. Mým cílem není blokovat Jana Zahradila, jakoukoliv jinou osobu, mým cílem je, aby existovaly v našem vládnutí jasné mandáty, jasná představa, kdo se může s jakými kompetencemi k čemu vyjadřovat. To znamená, měl by existovat jasný mechanismus dohadování společné evropské politiky v rámci koalice a pan Zahradil by měl mít jasné mantinely, ve kterých se může pohybovat. Na jednu stranu žádné mantinely nechce, na druhou stranu říká, že není vyjednávačem, na druhou stranu je citován i v zahraničních médiích jako někdo, kdo reprezentuje názor vlády. To je stanovisko, které nás zpochybňuje v očích našich partnerů. To je situace, která je neúnosná pro průhlednost naší evropské a zahraniční politiky. Já, já toto téma považuju za mimořádně důležité, protože, jak jsem už říkal, není klíčové ani pro ODS, ani pro koalici ani pro parlament, nýbrž pro celou českou společnost. Toto je skutečně hra o budoucnost České republiky v Evropské unii a o společnou budoucnost v Evropské unii, a proto bychom tomu měli dávat i příslušnou důležitost.

PH: Ještě bych se vrátil k tomu opozičnímu pohledu. Předseda ČSSD Jiří Paroubek prohlásil, že Strana zelených teď má dvě možnosti. Právě ohledně té evropské politiky. Buď zůstane ve vládě, která je především protievropská, ztratí tím voliče, anebo z vlády odejde a voliče neztratí. Vy tady vidíte ještě další možnost?

OL: No, já si myslím, že má smysl se dále pokoušet až do určité rozumné míry o to, aby vláda zastávala skutečně postoj, který bude průnikem dvou proevropských stran a jedné eurorealistické. To určitě svědčí ve prospěch těch, kteří usilují o efektivnější politickou integraci na evropské úrovni. A my se v tomto dohadovacím řízení v rámci koaličního mechanismu o to budeme velmi usilovně snažit. Jestli se nám to podaří, nebo ne, samozřejmě je nyní otázkou příštích týdnů, ale jak říkám pro zelené je toto jednou z klíčových otázek přítomnosti v této koalici, a proto věřím, že i ODS bude ochotná ke kompromisu a slevit ze svých nevýrazných, nekonkrétních vyjádření a budeme se skutečně pohybovat na věcné rovině a budeme se bavit o tom, co v ústavní smlouvě je v zájmu České republiky, co z toho můžeme přijmout, v čem zaujmout kompromis nebo naopak, co v té ústavní smlouvě může scházet? Ukazuje se, že třeba bez toho, aby ústavní smlouva získala třeba nějaký sociální protokol, který k ní bude přidán, třeba francouzští voliči nebudou ochotni se o tom dále bavit, oni naopak považují za důležitý fakt to, že ústavní smlouva dostatečně nepojmenovává, neartikuluje sociální dimenzi Evropské unie a bojí se hrozeb, které přicházejí s globalizací.

PH: A vy byste jako Strana zelených či všechny evropské strany Zelených tam chtěly dostat ty paragrafy o globálním oteplování a co s ním?

OL: To si takhle vyhroceně bych to neviděl. My si myslíme, že vůbec důležité je, že tato debata se odehrává na celoevropské úrovni, že je, se stala vlastně otázkou číslo jedna na dnešní evropské agendě. Vidíme, že ten balíček energetický Evropské komise, který těsně po Vánocích, po Novém roce prezentovala, právě směřuje přesně tímto směrem, jakým způsobem bojovat se změnami klimatu a hovoří se stejně jako o sociálním protokolu, který by mohl být v ústavní smlouvě přičleněn, tak

se mluví třeba i o protokolu o energetice. Ukazuje se, že bez společné, dobře koordinované energetické politiky nebudeme schopni obstát ani v boji se změnami klimatu ani s bezpečnými dodávkami energie v budoucnosti.

PH: A proč se nedohodnete na společném postupu ohledně evropské ústavy se sociálními demokraty? Třeba byste mohli spolu s nimi tlačit na ODS. To nejde?

OL: Já myslím, že se to děje, já myslím, že všechny proevropské strany, které v parlamentu dnes jsou, působí tímto směrem, ať už je to KDU-ČSL, Strana zelených, nebo ČSSD. Tyto strany všechny usilují o politickou integraci Evropské unie, mají ve svých programech ratifikaci ústavní smlouvy, my jako zelení bereme na vědomí to, že byla odmítnuta v obou referendech v Nizozemí a ve Francii, a proto určité změny jsou nutné. To by nebylo fér vůči občanům v Holandsku a ve Francii, pokud bychom žádné změny neudělali. Toto je skutečně téma, které přesahuje horizont jedné vlády, proto si myslím, že spolupráce všech demokratických stran na této otázce je důležitá.

JŠ: Znamená to tedy, že pokud opravdu byste se nedohodli, tak je koalice v ohrožení. Je to pro vás tak zásadní věc, že by se na tom mohla rozštěpit ta současná vláda?

OL: To v tuto chvíli nevidím jako otázku, kterou bychom řešili. My se v tuto chvíli snažíme dobrat především toho, jaké postoje ODS vlastně vůbec zastává v těch konkrétních otázkách. Chceme vést tu debatu co nejdále. A ve chvíli, kdy budeme mít ze strany ODS formulovaný dostatečně jasný postoj, tedy bude o čem mluvit, tak pak se můžeme bavit i o tom, kde jsou ty průniky. Já jsem přesvědčený z rozhovorů s řadou čelních představitelů ODS, že ty průniky tam jsou. Slovník, který používáme, je často velmi rozdílný, ale myslím si, že na tom horizontu je skutečně fungující Evropská unie a jak přiznávají i někteří představitelé ODS, politická integrace a politická spolupráce, nikoliv pouze volný trh mezi členskými zeměmi, jsou také jejich cílem. A já věřím, že tohle je ten společný cíl, kterému se dobereme.

PH: Já jsem se ještě chtěl zeptat, když říkáte, že jsou tam poslanci mezi občanskými demokraty nebo politici, kteří se na další integraci v Evropské unii, unie dívají s většími sympatiemi, než třeba pan Zahradil nebo než často říká pan Topolánek, kteří to tedy jsou? Ono totiž o nich není slyšet. Pořád se říká, že tam je nějaká mlčící proevropská většina, ale zatím tak nikdo nevystupuje.

OL: Já myslím, že je potřeba si vzít nejenom průzkumy veřejného mínění, kde se ukazuje, že většina, naprostá většina, voličů ODS má výrazně proevropské zaměření i řada členů ODS na té základní úrovni podporuje politickou integraci a vidí přínosy, které členství v Evropské unii pro českou společnost má. Možná je to otázka schopnosti politické reprezentace vůbec odrážet zájmy voličské základny. Ale toto je věc, do které já stěží můžu mluvit jako člen Strany zelených. To je otázka vnitřní ODS. Dobrý pozorovatel ví, kdo tito lidé jsou. Já třeba mám velmi dobrou zkušenost se spoluprací v evropském výboru, kterému předsedám. Tam jsme se skutečně za těch několik měsíců fungování výboru dokázali dobrat situace, kdy se bavíme věcně. Bavíme se o směrnících, nařízeních, bavíme se o strategických dokumentech Evropské unie, které přicházejí z komise, z Bruselu. Jak s členy ODS, tak se členy

české sociální demokracie vedeme naprosto věcnou debatu a tam nalézáme řadu styčných bodů. Já pevně věřím, že se nám to podaří i na té úrovni vládní.

JŠ: A jeho hostem je Ondřej Liška, poslanec Strany zelených. A Stranu zelených čeká o víkendu sjezd. A tak se musím v souvislosti diskutovaných témat zeptat, zda bude evropská ústava také eventuelní umístění amerických radarů na českém území součástí jednání a zda to budou hlavní body, dejme tomu, ve vašem rokování.

OL: Beze sporu. Určitě budou body, o kterých se bude sjezd bavit. Nemůžeme ignorovat přece jako nejenom parlamentní, ale dnes i vládní strana, dvě obrovsky důležitá témata. Určitě se na programu jednání objeví. Nemyslím si ale, že to bude to nejdůležitější. To nejdůležitější v tuto chvíli je, aby si strana zvolila nové vedení, které ji dokáže provést vodami vládní spolupráce, které dokáže budovat vnitřní strukturu a kapacitu zelených dlouhodobě. A to přesahuje horizont jednoho vládního období nebo jednoho volebního období. To je za prvé. Za druhé Strana zelených bude také měnit svoje stanovy tak, aby zefektivnila svůj provoz, umožnila lepší budování právě struktur na těch regionálních úrovních. To jsou ta důležitá témata, ale těm politickým, jako je energetika, jako je evropská politika, jako je bezpečnostní politika a toho je součástí i to radarové zařízení, o tom se určitě bavit budeme také.

PH: Vy budete kandidovat na nějakou funkci?

OL: Ano, já jsem dostal podporu ze svého regionu. Budu kandidovat na místopředsedu Strany zelených.

JŠ: A další změny se očekávají, když budete volit nové vedení. Pokud vím, tedy pozice Martina Bursíka je zatím neotřesitelná. Ale co ta nižší patra?

OL: Já si myslím, že Strana zelených prodělala za ten poslední rok a půl obrovský vývoj, který je na české politické scéně nevídaný. Jsme první politickou stranou od vzniku České republiky po roce 89, která samostatně dokázala dostat důvěru a vstoupit na parlamentní půdu. To je něco mimořádného, ukazuje to na uzavřenost českého politického systému, že neexistuje větší fluktuace, větší prostupnost té pětiprocentní bariéry, ačkoliv ta frustrace mezi občany bývá často veliká. Strana zelených svou roli podle mě našla. Nalezli jsme oproti některým skeptikům svoje vlastní voliče. Tvoří je nejenom lidé vyznávající postmateriální hodnoty, ale jsou to lidé liberálního smýšlení, kteří upřednostňují věcný pohled na politiku. Jsou jim cizí extrémisté, naopak hledají věcná řešení a zároveň jim záleží na hodnotách, které vyznávají zelení. To je zdraví, čisté životní prostředí, kvalita života. To jsou témata ochrany spotřebitele lidských práv. Témata prosperity, která nejde na úkor naší kvality života. To jsou všechno věci, které doposud nikdo do té politiky nevnášel a nám se podle mě podařilo oslovit skupinu lidí, která kulminuje v celé západní Evropě mezi, řekněme, osmi a čtrnácti procenty. Já věřím, že i na české politické scéně tato voličská skupina nám zůstane věrná. Bude to záležet na tom, jak kvalitně, jak dobře se budeme schopni vyrovnat s naší novou vládní rolí, ale myslím si, že právě ten nadcházející sjezd by měl určit další politické priority a zvolit takové vedení, které bude odpovídat i naší současné roli.

PH: Ona tu tedy po listopadu jedna nová strana už vznikla, byť tedy vznikla rozpadem již parlamentní ODS. Byla to Unie svobody a ta po svém prvním angažmá ve vládě se naprosto rozpadla, zmarginalizovala. Lidé o ni přestali mít zájem. Proč by něco podobného nemělo potkat Stranu zelených? To je asi otázka, kterou se musíte občas zabývat.

OL: My se Unii svobody nezabýváme. To skutečně ne. To patří spíše politickým historikům a my se zabýváme především naším programem. A zabýváme se průnikem našeho programu s jinými politickými stranami. To je to, co dává naší existenci smysl. Totiž existenci jedinečného, dobře profilovaného programu, který nemá na české scéně politické obdoby, protože zelení mají jasnou identitu. Mají svou niku, mají svá témata, která nejsou dostatečně hájena jinými stranami. Proto se ani neobávám toho, že by Strana zelených měla následovat osud Unie svobody, která byla politicky velmi nevyhraněná, vágní, nedokázala odpovědět na důležité výzvy, které tou dobou, v době její existence zmítaly českou společností. Toho se ale u zelených neobávám.

PH: A vy zpřesníte nějak svůj program teď na sjezdu?

OL: Náš dlouhodobý politický program vznikl před čtyřmi lety. Určitě vyžaduje aktualizaci, ale to je otázka širokého stranického konsensu, a proto i práce na něm bude vyžadovat řadu měsíců ne-li rok, možná i víc. Každopádně ta práce by měla na něm začít co nejdříve. V tuto chvíli chceme zaujmout jasná stanoviska k těm důležitým současným aktuálním problémům, zefektivnit, zdemokratizovat naše stanoviska a zvolit nové vedení. To jsou úkoly, které očekávám od toho nadcházejícího sjezdu.

JŠ: Jeden z těch hlavních bodů, jak jste přiznal, bude tedy možné umístění amerického radaru v Brdech. Vy máte určité pochybnosti. Dokonce takové, že jak jsme si přečetli, chystáte se do Spojených států, kde chcete záležitost bedlivě prozkoumat, tak nám prozradte, co tam chcete dělat a jak to všechno bude probíhat.

OL: Ano, já se skutečně chystám do Spojených států a to proto, abych se setkal s kongresmany, kteří ve Spojených státech rozhodují, spolurozhodují jsou nositeli tématu obrany bezpečnosti. Já si myslím, že ta komunikace mezi Evropou a Spojenými státy za posledních několik let je na velmi špatné úrovni. Ačkoliv se vrcholní představitelé evropské politiky a politiky Spojených států často setkávají, ty rozhovory jsou často mimoběžné. NATO po konci studené války bohužel ztratilo a ztrácí svůj profil. Naše mise v Afghánistánu se ocitá v krizi. Ukazuje se, že pouze vojenskými prostředky a na základě současné strategie již nemůžeme dosáhnout o mnoho více. To jsou otázky, které je zcela legitimní si klást a v souvislosti s tím je nutné si klást otázku, jak zlepšovat spolupráci na té transatlantické páteři. Rozhodně ne tak, že budeme uzavírat dvoustranné exkluzivní smlouvy, dohody, které nebudou respektovat naše mnohostranné závazky v Evropské unii a v Severoatlantické alianci. Naopak takovéto úzce dvoustranné exkluzivní smlouvy by mohly právě vést k oslabení těchto mnohostranných svazků. A to je přesně to, čemu my zelení chceme zabránit, proto naší nejdůležitější otázkou v této souvislosti je, zda umístění radarové základny na českém území neoslabí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku Unie, zda neoslabí ještě více NATO, které se ocitá pomalu ale jistě v krizi a tápe.

Chceme naopak zajistit to, aby ta spolupráce byla co nejlepší, aby se prioritizovalo skutečně to, co je hrozbou. A my se ptáme, jestli je skutečně tou největší hrozbou střela, která by byla vystřelena Severní Koreou nebo Íránem. Já jsem přesvědčen o tom, že nikoliv, že nástroje, které povedou k bezpečnosti všech, nikoliv pouze Spojených států, jsou někde jinde. Myslím si, že Evropa prokázala například na Balkáně, ale i jinde schopnost takovýmto problémům a výzvám čelit například tím, že vede efektivní diplomacii, že důsledně uplatňuje sankce vůči režimům, které jsou autoritářské, že především posiluje a rozvíjí svou kapacitu v otázce předcházení konfliktům, že bude konzistentně dodržovat lidská práva. Nikoliv jako současná administrativa Spojených států, která na jednu stranu sice zasahuje pomocí preemptivních útoků v zahraničí v duchu lidských práv, ale vlastně na konci této politiky jsou lidé zbaveni jakýchkoliv práv, zbaveni práva na spravedlivý proces někde v Guantánamu, a to nás v očích jak arabského světa, tak ale našich samotných občanů v evropských zemích velmi poškozují.

PH: To je zcela jasné stanovisko, pokud tedy jde o ty radary v Brdech, protože vy chcete, aby všechny obranné systémy vznikaly širší dohodou než jenom jednoho státu z USA. Ovšem je tady názor, který mohou mít třeba pravicově smýšlejší občané, zvláště ti, co ještě pamatují ruskou okupaci. Prostě americká základna je to nejlepší, co se nám může stát, protože budeme mít alespoň nějakou jistotu před všemi těmi nebezpečími, která na pomezí Německa a Ruska existují. Tento názor je přece také legitimní.

OL: Já si myslím, že tento názor, především to vaše poslední slovní spojení mezi Ruskem a Německem, odpovídá duchu studené války. To ale už není současná realita. Svět se velmi zásadně změnil od konce studené války i zářím 2001, ale i spoustou dalších kroků, jako je rozšíření Evropské unie, rozšíření Severoatlantické aliance. To jsou všechno fakta, která nemůžeme ignorovat a k nim musíme přihlížet. Dnešní bezpečnostní zájmy se neprofilují, myslím tím naše české, pouze vůči Německu a Rusku. Německo je dneska zárukou evropské demokracie. Kdybychom uvažovali takto, tak bychom si museli říct, že v zájmu Německa není přijetí ratifikace evropské smlouvy. Proč by se mělo Německo samo sebe svazovat něčím takovým, jako je hlubší politická integrace se svými sousedy? Naopak, v tomto vidění v této optice, kterou jste představil, by naopak bylo v zájmu Německa, aby bylo co nejsamostatnější, nezávislé na svých sousedech. Není tomu tak. To znamená, Německo je naším největším ..., rozhodně jedním z našich největších spojenců v současném světě a na druhou stranu, kdybych vzal výroky prezidenta Putina třeba na tom mnichovském kongresu minulý víkend, to jsou opět ruská ramena, kterými se snaží především uvnitř vlastní ruské společnosti získat co největší podporu. Ukázat, že Rusko neztratilo svoji roli bezpečnostní vojenské velmoci. Nepřikládal bych tomu ale nějaký zásadní důraz, protože přece proběhly i médii zprávy o tom, že Spojené státy a Rusko chtějí uzavřít dohodu o tom, že tento systém radarový, protiraketový nebude namířen proti Rusku, což se ví ale od začátku, ví se, že to není namířeno ani proti Rusku ani proti jiným zemím, že těmi zeměmi, o kterých se uvažuje, tak je především Severní Korea a Írán. A proto si nemyslím, že je nutné se Ruska v této souvislosti bát. Spíš to jaksi ta optika, kterou jste naznačil, nahrává tomu starému zažitému vidění a obchází ten problém, kterému čelíme v současnosti. To jest oslabení a soustavné oslabování mnohostranné spolupráce v rámci Severoatlantické aliance, která se ocitla i díky jednostranné politice Spojených států v těch minulých letech v obrovské krizi.

JŠ: Tak a vrátíme se opět domů, i když u tématu zůstaneme. A musím se vás, pane poslanče, zeptat, jak se vaše strana staví k referendu? A než dostanete slovo, tak si poslechněme názor dnes již citovaného vicepremiéra Alexandra Vondry, který reprezentuje ODS a ta, jak známo, referendum odmítá.

Alexandr VONDRA, vicepremiér pro evropské záležitosti /ODS/: Proč ne referendum? To není jenom kvůli té komplikovanosti. Prostě uvědomme si jednu věc. Je to z bezpečnostní oblasti, je to z oblasti spojeneckých závazků. Spojené státy jsou naším spojencem v rámci NATO a tady na nás musí být spolehnutí. A samozřejmě referendu vždycky předchází kampaň, která, víme jak to chodí, prostě je velmi zkratkovitá v jednoduchých větech v těch médiích a samozřejmě je to veliký prostor k demagogii, k různým nesmyslům dávat to do srovnání třeba s pobytem ruských vojsk tady, které tu nebyly jako výsledek určitého demokratického procesu. Prostě to neschvaloval demokraticky zvolený parlament, zatímco teď to samozřejmě nejde bez souhlasu demokraticky zvoleného parlamentu. A teď si představte, že to referendum může skončit jeden měsíc padesát jedna čtyřicet devět, druhý zase měsíc čtyřicet devět padesát jedna. V případě, kdyby skončilo nějakým takovýmhle téměř nerozhodným výsledkem, jako skončily třeba ty parlamentní volby, no, tak jak se na nás pak ty spojenci mají spolehnout? Tady bychom si mohli skutečně zadělat na situaci, že nás prostě odepíšou. A my jako menší stát ten spojenecký svazek potřebujeme, je to v našem životním zájmu, ale má-li být funkčním, musí na nás být nějakým způsobem spolehnutí, musíme být předvídatelní. Já to často ilustruji na takovém příkladu, že máte nějakou dohodu třeba v malé obci s někým a o nějaké společné ochraně třeba domů nebo máte třeba nějaký kontrakt typu manželství, že jo, a tam si musíte na sebe umět spolehnout, a ne tak, že budete vyhlašovat minireferendum při každém dílčím problému, který se objeví. To by se pak ten váš partner nebo spojenec prostě na vás vykašlal jako na někoho, kdo vlastně není schopen za tím svým slovem v těžké chvíli stát.

PH: A vy se bojíte, že Češi jsou tak antiameričtí, že by odmítli přítomnost amerických vojáků?

Alexandr VONDRA, vicepremiér pro evropské záležitosti /ODS/: Samozřejmě teď Evropou prochází, to si nebudeme namlouvat, určitá vlna antiamerikanismu, která, myslím si, pro tu Evropu není dobrá, protože i v té dnešní globální soutěži roste Čína, konsoliduje se Rusko, tak si myslím, že je v zájmu Evropy udržovat tu transatlantickou vazbu pevnou, takže prostě tady je tato vlna, ale není to o tom, že bych se bál. Samozřejmě, kdyby nebylo zbylí a takové referendum bude, tak samozřejmě uděláme všechno proto, abychom v něm uspěli. Přesně z těch důvodů, co jsem říkal.

JŠ: Zdůrazňuje vicepremiér Vondra.

PH: Pane předsedo, ODS tedy referendum nechce a Strana zelených souhlasí s případným referendem o radarech v Brdech?

OL: My zelení máme dlouhodobě v našem programu prvky přímé demokracie, a proto si myslíme, že občané mají právo vyjádřit se k zásadním otázkám i této povahy v referendu. Ten problém, který ale dneska máme, je ten, že referendum je neprosaditelné. Referendum by muselo být přijato ústavním zákonem a ústavní většina pro to v parlamentu prostě není. Proto mi přijde i trošku, řekněme, zbabělé od komunistů a od sociálních demokratů dovolávat se referenda, když vědí, že stejně není prosaditelné. Myslím si, že za takové situace je potřeba do očí poctivě lidem říci, pro referendum i když sebereme tyto tři strany, které prvky přímé demokracie prosazují, tak neprosadíme. Tato odpovědnost je nyní na nás. Chceme prosazovat to a to a to. Říci jasné ano, jasné ne. To je naším úkolem. Zelení to říkají a myslím si, že to, co uváděl pan místopředseda vlády Vondra, totiž, že Evropou obchází nějaká vlna antiamerikanismu, to je jenom jedna část pravdy. Já si myslím, že je nutné ptát se, odkud tento antiamerikanismus pochází. Brát jakoukoliv kritiku, výhradu vůči zahraniční a bezpečnostní politice Spojených států jako výraz antiamerikanismu, podle mě není věčně správné. Já si myslím, že Spojené státy se dopustily velmi zásadních pochybení právě v otázce společné bezpečnosti a právě proto bychom neměli automaticky na jakýkoliv požadavek v této oblasti přistupovat. My jsme přece partnery Spojených států, ale těmito partnery jsme v rámci Severoatlantické aliance, to znamená, pokud tato nabídka bude mít kontury spolupráce v rámci Severoatlantické aliance, nic nebrání naší debatě, diskusi o této věci, vyjasnění si toho, jak by taková obrana měla fungovat, vyjasnění si toho, jak by měla navazovat na obranné systémy evropských zemí. A potom nic nebrání tomu, abychom o tom vedli naprosto otevřenou debatu. Takže já se nebojím ani referenda, ani antiamerikanismu, bojím se spíše toho, že se budou lidé a jejich názory České republiky nálepkovat jako buď antiamerikanisté nebo na druhé straně jakožto zaprodanci Ameriky. Toto není styl debaty, který my zelení připouštíme. My se chceme bavit skutečně o jak pozitivních, tak rizicích, který tento krok pro naši mnohostrannou spolupráci a mnohostranné závazky by mohl přinést.

PH: Svým způsobem je překvapivé, že Strana zelených se v těchto týdnech profiluje právě na zahraniční politice a přitom, kromě tradičního životního prostředí, získala velice významné ministerstvo, to je ministerstvo školství, které podle řady ekonomů je vůbec nejdůležitější úřad pro budoucí prosperitu země. A tato prosperita, teď cituji analytiku různých bank, třeba ČSOB nebo Patria "není možná bez zásadní reformy vysokých škol a bez nového stylu podpory vědy". Má vaše strana v tomto směru ambiciózní plány? Případně bude se o tom jednat na sjezdu, co s tím?

OL: Školství a vzdělávání, což je mnohem širší kategorie, patří snad k těm nejdůležitějším prioritám Strany zelených. To je vzdělání, naše budoucí konkurenceschopnost, která je nedosažitelná bez toho, abychom žili ve společnosti skutečně s maximálním přístupem ke vzdělání. To, že jsme získali, vyjednali ministerstvo školství, není vůbec žádná náhoda. My jsme o něj usilovali právě proto, že v našem programu je jako dlouhodobý cíl právě konkurenceschopnost, vzdělanostní společnost. My máme poměrně ambiciózní plán v této oblasti. Naše ministryně Dana Kuchtová ale rozhodně nechtěla přijít jako revolucionářka do resortu, který vyžaduje určitou stabilitu, očekává ji, každá reforma je vnímána velmi

citlivě. Naopak v těchto dnech a týdnech se setkává se špičkovými odborníky, obklopujeme se jimi a chce připravit reformu školství a její dokončení, především této reformy, tak, aby byla zakotvena v co nejširším konsensu odborné obce, učitelské obce, ale i celé společnosti, to je náš cíl.

JŠ: Tak a náš čas se už velmi krátí, ale ještě takový smutný pohled. Po sedmi měsících války o vládu je politická scéna pustá a prázdná. Sněmovna minulý týden nic významného neprojednala. Vláda si vzala, pokud vím, dovolenou. Dokážou čeští politici vůbec najít nějaké silné téma například ve dvou, třech měsících při kterém nepůjde jen o reakci na zahraniční politiku jiných zemí? Tak co je silné domácí téma pro poslance Ondřeje Lišku?

OL: Já si myslím, že vláda má za úkol splnit očekávání a sliby, které dala svým programovým prohlášením. Já vím z toho, jak komunikuju vlastně denně s našimi ministry, nejenom za Stranu zelených, ale ODS a KDU-ČSL v jednotlivých resortech, že připravují tyto reformy. Například pan ministr Kalousek připravuje cestovní mapu k euru. To je velmi důležité rozhodnutí. Jsou zde reformy v sociální oblasti, my zelení pracujeme například na vzniku agentury proti sociálnímu vyloučení, to znamená agentury, která by se stala partnerem pro obce, které chtějí aktivně integrovat Romy, romskou komunitu, která žije třeba přímo v té obci. A to jsou věci, konkrétní sliby, které jsme učinili. A já si myslím, že tohle, toto by měla být ta hlavní témata těch následujících měsíců.

PH: Zatím je to pod povrchem a žádný politik o tom takhle nahlas nemluví.

OL: Snad jsem to já, kdo o tom mluvím. Já si myslím, že o tom mluvím celkem otevřeně. My na tom intenzivně pracujeme. Já myslím, že občané vědí, že příprava zákona, příprava reformy si vyžaduje určitý čas, spolupráci resortu odborníků. Já vím velmi dobře, že se na tom intenzivně spolupracuje v těch příštích týdnech s iniciativami ve vládě i v parlamentu, určitě budeme přicházet.

JŠ: Slibuje závěrem interview Studia STOP poslanec Strany zelených a předseda evropského výboru sněmovny Ondřej Liška. Děkujeme za vaše informace a za váš čas a šťastnou cestu do Spojených států.

OL: Děkuji vám za pozvání a těším se na shledanou.

**ROZHOVOR S POSLanci JANEM HAMÁČKEM (ČSSD)
A ONDŘEJEM LIŠKOU (SZ) NA AKTUÁLNĚ.CZ
MLADÍ POSLanci: RADAR VÍZA NEZRUŠÍ
(24.2.2007)**

Dvě nové tváře Poslanecké sněmovny, sociální demokrat Jan Hamáček a Ondřej Liška ze Strany zelených, míří do USA diskutovat o protiraketovém radaru. Aktuálně.cz oslovilo oba poslance a položilo jim čtyři stejné otázky. Na obě otázky odpovídali poslanci odděleně. V případě Jana Hamáčka využilo Aktuálně.cz jeho internetového on line rozhovoru na webových stránkách ČSSD, Ondřej Liška odpovídal v rozhovoru se čtenáři Aktuálně.cz. Oba rozhovory se odehrávaly souběžně, ve stejném čase.

Co může zaručit českou bezpečnost lépe než americká základna na našem území?

Jan Hamáček

Mám za to, že česká bezpečnost je zajištěna tak dobře, jako nikdy v naší historii našim členstvím v EU a NATO. Nesdílím pohled pana Topolánka, že naše země se nachází v mrtvém území mezi Německem a Ruskem. V umístění americké základny nevidím jakýkoliv další přínos k naší bezpečnosti.

Ondřej Liška

Ta otázka nestojí, co je to česká bezpečnost. Dneska bezpečnost velmi dobře zajištěnou máme, na základě členství v NATO a EU.

Máme diskutovat o radarech s Evropskou unií a Ruskem, nebo považujete verdikt o umístění radaru za věc, do které kromě Čechů a Američanů nemá nikdo co mluvit?

Jan Hamáček

O tom, zda na našem území bude umístěna radarová stanice se rozhodne v Praze. Nemůžeme však nevidět reakce, které úvahy o umístění tohoto systému ve střední Evropě vyvolávají. Při svém rozhodování bychom měli brát v úvahu, zda budování obrany proti hrozbě, která je nejasná a ne zcela konkrétní, neznamená vytváření nových a závažnějších rizik. Já osobně mám obavu, že jednostranné budování takového systému může mít za následek eskalaci napětí na světové úrovni a může vyvolat další kolo zbrojení. I proto bych preferoval, kdyby se před rozhodnutím o výstavbě systému vedla důkladná diskuse nejen v NATO, ale i s dalšími partnery, například s Ruskem.

Ondřej Liška

Neexistuje oddělená bezpečnost, bezpečnost České republiky, USA, Rakouska, Polska, EU, bezpečnost oddělená od Ruska. Je to naše společná bezpečnost, a proto je třeba hledat co nejširší platformu, jak posuzovat hrozby a adekvátní odpovědi. Je to věc, do které máme začlenit co nejširší spektrum našich partnerů, především na úrovni našich dvou nejzákladnějších bezpečnostních pilířů, a to je NATO, která má zvláštní spolupráci s Ruskem a stejně tak EU, která má zvláštní politiku sousedství se zeměmi bývalého Sovětského svazu a s Ruskem také.

Budete na cestě po USA zkoumat, do jaké míry může český souhlas s radarem přispět ke zrušení víz pro Čechy?

Jan Hamáček

Otázka víz podle mého názoru vůbec nesouvisí s tím, zda se rozhodneme připojit k americkému systému protiraketové obrany. V tomto smyslu se už vyjádřili i odpovědní činitelé USA. Usilujeme-li o zrušení vízové povinnosti pro naše občany na cestě do USA, měli bychom tak činit ve spolupráci s novými členskými státy EU a rovněž i s EU jako celkem. Mělo by být v zájmu celé EU, aby pro všechny členské státy platily stejné podmínky. Takovýto postup pokládám za velmi účinný.

Ondřej Liška

Neočekávám, že by v tom nastal nějaký výrazný posun. Tato otázka souvisí s radary, ale nepřímou. Linie, po které je vyjednatelné a prosaditelné zrušení víz je jiná, než kudy se ubírá rozhodování o umístění toho protiraketového systému. Tady je potřeba lobbovat především v Senátu u kongresmanů, to jsou ti partneři, kteří by dokázali zrušení víz prosadit.

Můžete konkrétně říct, proti jakému nepříteli se může radar využít?

Jan Hamáček

Proti komu je systém určen, právě není zcela jasné. Předseda vlády mluví o ochraně před "darebáckými státy" nebo teroristickými organizacemi. Přitom je zcela jasné, že nikdo z těchto skupin nemá a pravděpodobně ani mít nebude technologie, které by umožnily vyvinout mezikontinentální balistickou střelu. Takovéto skupiny volí zcela jiné způsoby útoku, proti kterým je navrhovaný systém zcela neúčinný.

Ondřej Liška

To je otázka. Poté, co se Severní Korea vzdala jaderného programu výměnou za ropu a poté co posledním článkem té údajné osy zla podle Bushe zůstává Irán, je potřeba se podívat na to, jestli toto pro nás skutečně představuje hrozbu a jestli toto je adekvátní odpověď. Spojené státy dlouhodobě říkají, že tento obranný systém není zaměřen proti Rusku, ale proti Iránu a Severní Koreji, a toto je potřeba vzít vážně. Ale myslím si, že jak vlastně vyhodnocení hrozeb a vyhodnocení adekvátnosti odpovědí na tyto hrozby se zaručeně nejlépe odehrává na mnohostranných ujednáních. Ukázalo se, že jednostranný postup Spojených států v Iráku přinesl naopak posílení některých rizik a hrozeb naopak místo toho, aby je eliminoval.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

**OTEVŘENÝ DOPIS EUROPOSLANCE HYNKA FAJMONA (ODS)
PŘEDSEDOVI ÚSTAVNÍHO VÝBORU EVROPSKÉHO PARLAMENTU
JO LEINENOVÍ
(5.2.2007)**

Pane Leinene,

před několika dny jsem si s překvapením přečetl Vaše agresivní komentáře o českém prezidentovi Václavu Klausovi a jeho politice. Není to poprvé, co se staráte o věci, které nespádají do Vaší kompetence. Víte dobře, že jsem Vám již jednou zaslal reakci na Vaše nepřijatelné chování.

Lidé v Evropě jsou svobodní a mohou vyjadřovat své názory v politickém procesu v souladu s ústavou jejich státu. Budoucnost České republiky je v rukou lidí této země, stejně jako tomu je v případě Německa. Měl byste proto zanechat svých rad české politice. Nikdo Vás o to nežádá. Nebyl jste pozván do našeho domu na žádnou diskusi. Proto byste se měl dle toho slušně chovat, jak to normální lidé normálně činí.

Zkuste si představit, že by neněmecký politik začal agresivně kritizovat Vašeho prezidenta nebo kancléřku. To není normální aktivita mezi demokratickými politiky. Ale když už jste tuto debatu zahájil, tak bych rád obrátil Vaši pozornost k antievropské politice Vaší německé vlády, která blokuje jednu z hlavní svobod EU - volný pohyb lidí na pracovním trhu. Doufám, že se mnou souhlasíte, že to je neakceptovatelná antievropská politika a že uděláte osobně vše proto, aby byla odstraněna.

S pozdravem

Mgr. Hynek Fajmon
člen VR ODS a poslanec EP

www.ods.cz

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY MIRKA TOPOLÁNKA
PŘEDNESENÝ NA KONFERENCI
„JAK DÁL V EVROPSKÉ UNII A POZICE ČESKÉ REPUBLIKY“ V SENÁTU
(9.2.2007)**

Vážené dámy, vážení pánové

na konci ledna jsem měl možnost jednat o budoucnosti evropské integrace s německou kancléřkou Angelou Merkelovou. A byl to svým způsobem historický okamžik. Protože to bylo vůbec poprvé, kdy se někdo vážně ptal zástupců České republiky, jak si představují budoucí podobu Evropské unie. Je to poprvé, kdy vstupujeme do rozbíhající se debaty od samého počátku jako plnoprávný člen.

Náš přístup k evropské integraci lze shrnout do dvou slov: více svobody. Nechceme připustit, aby se kvůli debatě nad novým způsobem rozhodování a hlasování zapomnělo na to, že nové země EU stále nemají ve všem stejná práva jako země staré. Stále nemůžeme plně využívat všech čtyř základních unijních svobod. Je proto logické, že nás tento problém trápí víc, než Němce nebo Francouze. Je logické, že chceme v první řadě dokončit evropskou integraci ve smyslu těchto základních svobod. Je logické, že chceme faktickou, nikoli jen papírovou rovnoprávnost.

Když jsem dával rozhovor pro evropskou televizi, kde jsem o těchto prioritách mluvil, musela se reportérka po jeho skončení ujišťovat, jaké že svobody to vlastně mám na mysli. Ne, že by je neznala. Ale prostě ji vůbec nenapadlo, že by některá země EU mohla v této oblasti cítit nějaký problém. Bohužel to nechápou ani někteří čeští politici, kteří postoj vlády označují za protievropský. Buď se hluboce mýlí, nebo je to zlý záměr. V každém případě zbytečná hádka o prioritách naší věci neprospívá.

Nebo si snad někdo myslí, že je pro občany špatně, když při reformě EU klademe důraz především na její kvalitu, nikoli na rychlost?

Je špatně, když chceme, aby text případné nové ústavy byl jednodušší, přehlednější a srozumitelnější pro lidi?

Je špatně, když požadujeme, aby na rozdíl od zamítnutého textu ten nový zcela jasně vymezoval kompetence mezi unií a členskými státy?

Je špatně, že požadujeme, aby hlas každého občan a každé členské země vážil stejně?

Je špatně, když chceme, aby reforma umožnila další rozšiřování EU jako prostoru svobody a prosperity?

Je špatně, že nám záleží na tom, aby rozhodovací procesy v Unii byly průhledné a kontrolovatelné?

Je špatně, když od nového textu očekáváme, že definitivně odstraní diskriminaci nových členů unie?

Je špatně, že chceme unii liberální, silnou, schopnou obstát v globální ekonomické soutěži?

Je špatně, že nám záleží na tom, aby reforma členské státy spojovala, nikoli rozdělovala?

Často slyším že :

„EU stojí na křižovatce“, „EU je v krizi“, „Evropa potřebuje nový rámec spolupráce“, „EU potřebuje politickou reformu, institucionální reformu, ekonomickou reformu....“

Evropa není v krizi. Rozhodně ne v krizi institucí. Úspěšná integrace deseti nových členů a nynější přijetí dvou dalších svědčí o opaku. Také se ukázalo, že nové země nijak neohrožily sociální standardy těch starých, jak se často strašilo. Je tomu spíše naopak.

Zeptáte – li se mě však, jakou Evropu chci především, odpovím, že chci Evropu svobodnou a flexibilní.

Unii, kdy si každý stát volí míru svého zapojení ve společných politikách unie.

Ale pozor! Mluvím-li o flexibilní integraci, nemyslím tím integraci tvrdého jádra.

Tedy situaci, kdy by skupina států, delorsovským jazykem řečeno, „avantgarda států“ postupovala v integraci hlouběji, ale zároveň přímo či nepřímo nutila integrační opozdilce, aby se k jádru přidali, jinak zůstanou na periferii a stanou se jakýmsi členy druhé kategorie.

Tuto formu variabilní integrace je nutné odmítnout, protože by ve svém důsledku státy Evropy rozdělovala a tvořila mezi nimi nové institucionální i politické a ekonomické bariéry.

Mluvím-li o flexibilní integraci, mám na mysli proces, kdy různé státy či skupiny států si vybírají stupeň a hloubku svého propojení podle svých zájmů.

Nikdo nikomu nebrání v hlubší integraci, ale na druhou stranu nikdo nikoho k hlubší integraci nenutí.

Ano, cesta flexibilní integrace není probádaná, ale její konkrétní příklady existují již dnes: spolupráce v rámci Schengenského prostoru, Evropské měnové unie, tzv. Prymská dohoda o policejní a hraniční spolupráci, či diplomatická Trojka EU zabývající se problematikou Íránu a jeho jaderného programu.

Jedná se nám tedy o více variabilní Evropu, kdy by různé skupiny států sledovaly různé zájmy.

Je však nutné podotknout, že k tomu, aby tento mechanismus spolupráce fungoval, musí mezi zúčastněnými státy panovat shoda na nejmenším společném jmenovateli, který bude definovat kompetence a pravidla, která budou platná pro všechny.

Co by mělo obsahem tohoto společného základu flexibilní evropské integrace?

Měly by to být současné politiky zahrnuté v *acquis*? Nebo čistě otázky týkající se fungování vnitřního trhu? Nebo půjdeme dále a budeme se snažit i o přesun dalších pravomocí zpět na národní úroveň?

To jsou otázky, o kterých, si myslím, musíme s našimi partnery v EU hovořit. Překročíme těmito konkrétními otázkami rámec zákopové války o jednotlivá ustanovení dokumentu názvem Evropská ústava.

Hledejme cestu k zcela novému dokumentu. Vystupme ze zavedeného úhlu pohledu na charakter budoucí evropské spolupráce.

Flexibilita je dle mého názoru také způsobem, který by Unii čítající 27 členů mohl umožnit efektivní fungování a zároveň by jí umožnil dostat závazku dalšího rozšiřování.

Měli bychom dosáhnout stavu, kdy by každý členský stát byl spokojen s individuálním stavem hloubky své integrace v unii.

To bude vyžadovat institucionální změny a změny základních smluv Unie. Hlavně, se však musí stát změnou postupnou a přijatelnou pro naši veřejnost a to znamená, že musí být procesem postupným a vedeným na všech úrovních společnosti.

Vidím Evropu jako prostor svobody, jako prostor míru a prosperity, jak si to před padesáti lety vytklo Společenství uhlí a oceli. Hodnota Evropy není v papíru, ale ve společně sdílených hodnotách. Pokud budeme mít toto na mysli, podaří se nám překonat i všechny reálné a legitimní rozdíly v našich zájmech a názorech.

„E pluribus unum“, jednota v různosti, zní motto americké unie. Myslím, že to samé platí i pro unii evropskou.

Úřad vlády ČR

**EUROPOSLANECKÝ KLUB ODS
K HLASOVÁNÍ O ZPRÁVĚ K CIA
(14.2.2007)**

Poslanecký klub ODS v Evropském parlamentu dnes svým hlasováním odmítl zprávu vyšetřovacího výboru k údajnému využití evropských zemí ze strany CIA.

Zpráva se stala politickým nástrojem v rukou zejména europarlamentní levice. Nepřístojným způsobem se pokouší vměšovat do jurisdikce národních vlád členských zemí EU a působit na chod zpravodajských služeb a jiných speciálních orgánů. Je s to oslabit transatlantické partnerství v boji proti mezinárodnímu terorismu a zpochybnit některá opatření, nezbytná pro úspěšné potírání tohoto nebezpečného fenoménu.

To vše považujeme za krajně nezodpovědné. Konstatujeme, že činnost zmíněného výboru a obsah předmětné zprávy patří mezi zřetelné argumenty, proč nepřiznávat Evropskému parlamentu v budoucnu další zvýšení jeho pravomocí.

Ing. Jan Zahradil
předseda Klubu poslanců ODS v EP
vedoucí České národní delegace v EPP-ED

www.ods.cz

**SPOLEČNÁ TISKOVÁ KONFERENCE
PŘEDSEDY VLÁDY ČR MIRKA TOPOLÁNKA
A SPOLKOVÉHO KANCLÉŘE RAKOUSKÉ REPUBLIKY
ALFREDA GUSENBAUERA V PRAZE
(27.2.2007)**

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru Úřadu vlády ČR: Dobré odpoledne, dámy a pánové, já vás vítám na tiskové konferenci po jednání delegací Rakouské republiky a České republiky. Vítám zde spolkového kancléře pana Gusenbauera a premiéra Topolánka. Jako prvnímú předám slovo panu premiérovi Topolánkovi.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Já si ale přesto myslím, že by ten prostor měl dostat pan kancléř, takže, předám slovo panu kancléři.

Alfred Gusenbauer, spolkový kancléř Rakouské republiky: Vážené dámy, vážení pánové, nesmírně mě těší, že dnes můžeme být v Praze. Vztahy mezi Rakouskem a Českou republikou jsou velmi dobré, to se odráží v intenzivní výměně zboží, ve vzájemném obchodu i ve vzájemném mezilidském kontaktu. Počítáme s tím, že v příštím roce přijede do Rakouska milion občanů z České republiky a naopak. Objem zahraničního obchodu obnáší zhruba 3 mld. eur, a to je důkaz toho, že hospodářské i lidské propojení mezi Rakouskem a Českou republikou je nesmírně úzké. Chceme ještě zintenzivnit naše kontakty. Včera jsme učinili první symbolický kop krumpáčem při výstavbě dálnice A5, která bude spojovat Brno a Vídeň, a sice již v blízké budoucnosti. Tato dálnice by mohla být dokončena v letech 2009 – 2010. Podporujeme vstup ČR k Schengenské dohodě. Poslední zprávy o nejnovějším vývoji dopadly velice dobře. A také jsme se společně domluvili, že podpoříme našeho společného slovenského souseda, aby se mu podařilo též splnit schengenská kritéria. Nelze podceňovat ten přístup, jaký to bude mít dopad pro další soužití občanů v obou našich regionech.

Chceme také navázat na pozitivní tradice z naší minulosti, chceme navázat na rok 1968, kdy solidarita mezi občany našich národů byla obzvláště silná. Proto uspořádáme u příležitosti 40. výročí Pražského jara společné symposium, a sice symposium „Rok 1968 a jeho důsledky“. A toto symposium se bude konat pod patronátem pana premiéra a mým. Těší nás dobrá spolupráce v rámci regionálního partnerství a také nás těší podpora ČR při našem úsilí získat nestálé křeslo na dva roky v Radě bezpečnosti OSN.

A také budeme společně podporovat Ahtisaariho zprávu o stavu Kosova, kterou přednese před Radou bezpečnosti. A budeme naléhat na to, aby se tato záležitost neodsouvala, ale aby byla řešena ještě před létem. Česká republika a Rakousko jsou dobrými přáteli s celou řadou společných věcí a dva přátelé jsou vždy schopni diskutovat o věcech, kdy nejsou zajedno, proto jsme se, samozřejmě, také zaobírali otázkou jaderné elektrárny v Temelíně a záležitostmi Melkského procesu. A byli jsme si zajedno v tom, že tato diskuse by měla být pojednávána co možná nejvěcněji. Dobrým základem pro tuto diskusi je dohoda z Melku, která zakotvila celou řadu konzultací a výměny zkušeností a právě ony možnosti chceme čerpat a využívat především s tím cílem, abychom odbourávali animozity na obou stranách, abychom zabránili tomu, aby nedocházelo v budoucnu k dalším blokádam na hranicích. A klíčem pro to je větší průhlednost. Také jsme se dohodli, že by měla být ustavena společná meziparlamentní komise, či společný meziparlamentní výbor mezi

rakouským a českým parlamentem, která by se přímo na místě v Temelíně zaobírala bezpečnostními znaky jaderné elektrárny, aby parlamentům bylo umožněno podílet se na tomto Melkském procesu. Myslím si, že jsme vedli velice konstruktivní a dobré rozhovory, a jsme přesvědčeni o tom, že z užší spolupráce mezi Rakouskem a ČR mohou mít oba naše národy pouze užitek. A děkuji také za velkolepé pohostinství.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru Úřadu vlády ČR: Já děkuji panu spolkovému kancléři za úvodní slovo a nyní po hostech mají slovo domácí.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Myslím, že bylo dobře, a vy jste to určitě pochopili, proč jsem dal na úvod slovo spolkovému kancléři Rakouska panu Gusenbauerovi, protože v podstatě shrnul ty hlavní body diskuse a hlavní výsledky té diskuse. Mně zbývá už jen pár poznámek. My jsme, samozřejmě, velmi detailně diskutovali společnou pozici na Balkáně a úsilí o integraci zemí západního Balkánu do EU. Obě země mají na Balkáně své jednotky, obě země budou vytvářet společně s Němci společnou battle group. Vyjasnili jsme si celou řadu detailů v této zahraničněpolitické, nicméně niterně evropské, záležitosti. Co se týká evropských otázek, já myslím, že k Schengenu bylo všechno řečeno. Pro nás to je prioritní a velice nás potěšil zájem Rakouska a zainteresovanost Rakouska na tom procesu SIS I. for all. My jsme, samozřejmě, hovořili o Berlínské deklaraci a o procesu institucionální reformy EU, ale tam jsme nenašli v této chvíli žádné problémy. Takže, v této evropské otázce, snad jediné, chceme prohloubit spolupráci, kterou bych nazval čerpání zkušeností z předsednictví Rakouska Evropské unii, protože nás totéž čeká v 1. pololetí roku 2009. Infrastrukturní projekty, kterých je v poslední době celá řada, ať je to A5 nebo hlavní železniční tah, budou speciálně diskutovat ministři dopravy obou zemí. Myslím si, že k vzájemné hospodářské, ekonomické výměně všechno řekl už pan kancléř. Nicméně, jsme se dohodli na spolupráci v oblastech energetických, a to je speciálně využívání obnovitelných zdrojů, biomasy a dalších, kde, samozřejmě, Rakousko patří k předním zemím EU. K té otázce, která samozřejmě bude i předmětem vašich dotazů, a to je záležitost „never-endig story“ ohledně jaderné elektrárny Temelín, ohledně blokad – obě strany, oba představitelé, obě delegace vyjádřili přesvědčení, že to nemůže být jediná, a už vůbec ne hlavní, otázka vzájemných bilaterálních vztahů. Myslím, že cesta věčné diskuse, komunikace, dialogu, i na bázi meziparlamentní komise nebo výboru, je tím správným mechanismem. My vítáme i ochotu rakouské strany začít jednání o informační dohodě, která je dohodou podle mezinárodního práva, která bude zakládat do budoucna jasnou vztahy v jaderné bezpečnosti a ochraně proti šíření záření. Obě země se míní stejně intenzivně účastnit evropské diskuse o energetické bezpečnosti, o diverzifikaci dodávek a souvisejících otázkách. Já osobně bych chtěl ocenit připravenost rakouské delegace, protože to jednání bylo velmi přátelské, ale také velmi hladké, a myslím si, že ty problémy a ty nedostatky, které jsou třeba u těch infrastrukturních projektů, budeme schopni tímto způsobem a tímto tempem odstranit. Děkuji.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru Úřadu vlády ČR: Děkuji panu premiérovi. Dámy a pánové, nyní vzhledem k času je prostor maximálně pro vaše dva dotazy, tzn. já bych dal nejdříve prostor jednomu dotazu z rakouské strany a poté jednomu z české strany. Prosím, pan spolkový kancléř ukázal sem, čili, já to respektuji.

Kurt Seinitz, Kronen Zeitung: Bohužel otázka k „never-ending story“. Nejprve otázka na pana premiéra. Pane premiére, rakouští politici hovořili o tom v souvislosti právě s jadernou elektrárnou v Temelíně. Namítali, zejména, k tomu procesu, jak proběhla kolaudace, že jí nepředcházelo jakési završení či společné plnění bodů zakotvených v Melkském procesu. Jaký je váš názor na to? A potom hned ještě otázka na pana spolkového kancléře, zda, podle jeho názoru, takové ustavení meziparlamentní komise bude dostačující, aby se tyto problémy vyřešily.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Já, samozřejmě, jsem hluboce přesvědčen o tom, že všechny body Melkské i Bruselské dohody byly naplněny, samozřejmě, i nadstandardním způsobem prezentování kolaudačních dokumentů. Já myslím, že to vyjasňování v následujícím období je přesně k tomu, abychom mohli konstatovat, že ten Melkský proces byl ukončen. Tak se potřebujeme vzájemně ujistit o tom, že ty informace, oboustranně předávané, jsou korektní, a potom můžeme konstatovat, že na základě ukončení Melkského procesu, se opravdu vyplatí udělat nějakou dohodu podle mezinárodního práva, a to je právě ta navrhovaná informační dohoda, která je vlastně už z české strany odeslána. Takže, já jsem přesvědčen, že pokud jsou nějaké pochybnosti, tak je třeba si sednout ke stolu a věcně, korektně se o tom bavit. Já jiný postup neznám.

Alfred Gusenbauer, spolkový kancléř Rakouské republiky: Děkuji vám velice za vaši otázku, protože nejprve bych chtěl říci, co, podle mého názoru, věci nepomůže. Věci rozhodně nepomůže vyměňovat si nějaké ne právě přátelské záležitosti. My v Rakousku vycházíme z toho, že obavy, strachy, které obyvatelstvo má, musí být brány vážně, ale nikoliv s cílem, abychom žili ve sporu s naším sousedem, nýbrž s cílem tyto strachy a obavy moci odstranit. A to se nejlépe děje tak, když se u jednoho stolu naslouchá a mluví řeč a protireč, když se poslouchá teze a antitéze, protože je třeba vysvětlit, kde je tedy pravda, a kde je v případě nezbytnosti i možné přímo na místě se přesvědčit o tom, jak to je a kde. A kdo by k tomu měl být více povolán, než legálně lidem zvolení zástupci českého a rakouského lidu, kteří zastupují tento lid v českém a rakouském parlamentu. A proto se skutečně domnívám, že touto parlamentarizací Melkského procesu byl učiněn významný krok. A také bych chtěl říci, že naše zaobírání se, panem premiérem zmíněnou, nukleární informační dohodou již velmi pokročilo. Abychom vytvořili především bezpečnost a jistotu pro budoucnost.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru Úřadu vlády ČR: Prosím, Česká televize.

Jan Moláček, ČT: Já bych se chtěl obou předsedů vlád zeptat na téma blokády. Pokud výsledek vašeho jednání neuspokojí rakouské poslance a rakouské odpůrce Temelína, tak budou nejbližší blokády hraničních přechodů už zítra. Chci se zeptat pana premiéra Topolánka, jestli jsou možné ze strany ČR nějaké kroky k zamezení tohoto typu demonstrací. A v podstatě na totéž bych se chtěl zeptat i pana spolkového kancléře, jestli Rakousko, rakouské úřady mohou něco dělat tímto směrem.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Tak, mě ani nepřekvapuje, že přestože 99,99 % problémů mezi ČR a Rakouskem je buď vyřešeno nebo jsou bezproblémové záležitosti, že se novináři obou zemí zajímají spíše o tu krev, o ten střet. Já bych si

velice přál, abychom se nezabývali střetem, ale naopak tím, co funguje, což, samozřejmě, u novinářů nemohu předpokládat. Celé to jednání, které jsme dnes vedli, vedlo k opaku, řekl bych, k umírněné reakci obou stran na kroky veřejnosti té druhé strany, protože my jsme zodpovědní politici a my nemáme eskalovat střet, my máme povinnost ten případný střet řešit. Naším úkolem, těch, kteří vedou jednotlivé země, není se soudit u mezinárodních soudů, ale naopak hledat řešení. V tomto smyslu nevnímáme tyto akce jako aktivity rakouské vlády. Reakce bude adekvátní těm všem faktům, které jsem řekl.

Alfred Gusenbauer, spolkový kancléř Rakouské republiky: Cílem rakouské vlády je, abychom měli s ČR otevřenou hranici, a to je také důvodem, proč bezvýhradně podporujeme rozšíření schengenského prostoru o ČR. Také nemáme zájem na tom, aby docházelo k blokádám hranic, ale zároveň existuje v Rakousku svoboda demonstrovat a někdy dochází k demonstracím, které se nám nelíbí, ale je to demokratické právo lidí. Naší úlohou je přispět k tomu, aby se diskuse dostala na věcnou úroveň, aby lidé měli právo, aby věděli, že jejich právně zvolení a demokraticky zvolení zástupci v parlamentech se snaží starat se o to, aby skutečně byla také dosažena bezpečnost, a tudíž nebude existovat nezbytnost stavět nové zdi. A k tomu se snažíme přispět naším dílem.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru Úřadu vlády ČR: Dámy a pánové, děkujeme vám za pozornost.

Úřad vlády ČR

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

**ROZHOVOR S MINISTREM SCHWARZENBERGEM
V PRAGER ZEITUNG
ES WIRD IMMER VERTREIBUNGEN GEBEN
(1.2.2007)**

Fürst Karl Schwarzenberg ist das umstrittenste Mitglied der neuen tschechischen Regierung. Als Emigrant und Adliger verkörpert er ein typisches Feindbild vieler Tschechen. Manche zweifeln deshalb – auch wegen seiner engen Bindung zu Österreich –, ob er überhaupt tschechische Interessen vertreten könne. Mit dem bekennenden Böhmen sprach Aureliusz Pedziwol über die schwierige mitteleuropäische Vergangenheit, die Beziehungen Tschechiens zu seinen Nachbarn und das Zentrum gegen Vertreibung in Berlin.

Herr Schwarzenberg, was war es für ein Gefühl, als Sie als Kind die Heimat verlassen mussten?

Schwarzenberg: Für ein Kind ist das immer ein Schock. Es war eine Woche vor meinem elften Geburtstag, als wir weg mussten. Es war ein Trauma, und es brauchte lange Zeit, um es zu verarbeiten.

Waren Sie Zeuge des Kriegsgeschehens, von Vertreibungen?

Schwarzenberg: Von Vertreibungen nicht, weil wir in einer Gegend lebten, wo es keine deutschen Siedlungen gab. Sie begannen ungefähr 50 Kilometer südwestlich von uns. Kriegsgeschehen ja. Wir hatten einen alliierten Fliegerangriff auf einen Treck bei uns im Dorf. Durch das Dorf zogen unendliche Flüchtlingstrecks, damals vor allem noch aus Schlesien. Im Mai 1945 ist eine Kolonne der deutschen Armee am Dorfeingang von den Amerikanern gestoppt worden. Sie wollten zu den Amerikanern, aber nach dem Abkommen zwischen Russen und Amerikanern durften sie nicht weiter. Der deutsche Kommandeur hat sich daraufhin mit seiner Freundin erschossen.

Nach dem Krieg kam Ihre Emigration. Oder Vertreibung? Wie würden Sie es nennen?

Schwarzenberg: Emigration. Wir wurden nicht vertrieben. Es ist uns im letzten Moment gelungen, dass wir im Dezember 1948 raus kamen. Die Gefahr für die Eltern war schon gigantisch.

Dann begann ein neues Leben in einem neuen Land...

Schwarzenberg: Neues Leben, neues Land, ja. Aber ich habe großes Glück gehabt, weil wir zu meiner Großmutter in Strobl am Wolfgangsee gegangen sind. Angesichts der Umstände damals war es ein Paradies. Zunächst habe ich mich anpassen müssen. Ordentlich Deutsch lernen, weil mein Deutsch damals äußerst schwach war. Es hat natürlich eine Zeit gedauert, bevor ich mich in die Dorfgemeinschaft halbwegs integriert habe.

Wann waren Sie zum ersten Mal wieder in der Tschechoslowakei?

Schwarzenberg: Im Juli 1968. Es war die Zeit der größten Euphorie, die ich je in einem Land erlebt habe – mit der entsprechenden Enttäuschung später.

Bei späteren Besuchen lernten Sie solche Leute wie Václav Havel kennen.

Schwarzenberg: Wie Václav Havel, wie Petr Uhl, wie Sascha Vondra und viele andere. Sie sind auch unter sich immer noch befreundet, auch wenn es heute zwischen ihnen große politische Gegensätze gibt.

Dann kam die Wende von 1989. Waren Sie überrascht?

Schwarzenberg: Das kam plötzlich. Den Verfall des sowjetischen Systems hat man schon gesehen. Ich hatte gedacht, dass es länger dauern werde. Aber dann ist eine echte Implosion geschehen. Das war die Überraschung.

Sie sind dann sehr hoch gelandet, auf der Prager Burg in der Präsidentenkanzlei. Sie wurden also sofort mit allen Problemen dieses Landes konfrontiert.

Schwarzenberg: Ich musste zunächst viel lernen. Ich war ja praktisch vierzig Jahre draußen. Natürlich habe ich ein paar Fehler gemacht und gewisse Probleme unterschätzt. Aber summa summarum ist es gelungen.

Eines der Probleme waren die Beziehungen zu Deutschland. Sein erster Besuch führte Präsident Havel nach Deutschland. Schwarzenberg: Das war eine weise Tat des Präsidenten, die schon die Richtung gezeigt hat. Zuvor hatte Václav Havel noch als Dissident an den Bundespräsidenten anlässlich der Verleihung des Friedenspreises des deutschen Buchhandels geschrieben. Da ist von Anfang an die richtige Richtung eingeschlagen worden. Bei allen Schwierigkeiten, die angesichts der tragischen Vergangenheit begreiflich sind, ist es eigentlich sehr gut gelungen.

Tragische Vergangenheit, das heißt die Vertreibung der Deutschen aus der...

Schwarzenberg: ...vorher auch das Protektorat, die Heydrichiade, München und so weiter.

Präsident Havel sagte einmal, dass das Billigen der Vertreibung der Sudetendeutschen indirekt auch das Billigen ethnischer Säuberungen in Bosnien bedeutet.

Schwarzenberg: Präsident Havel hat immer sehr klare Worte gefunden. Er war Zeit seines Lebens immer jemand, der für die Menschenrechte eingetreten ist. Auch wenn das in seiner Heimat nicht eben populär war.

Damals schienen die deutsch-polnischen Beziehungen viel besser zu sein als die deutsch-tschechischen.

Schwarzenberg: Richtig. Am Anfang ging es zwischen Deutschen und Polen viel besser. Erstens: In Deutschland war das Bewusstsein der deutschen Schuld gegenüber Polen begreiflicherweise viel stärker. Zugestandenermaßen haben sich die Nazis in Polen noch viel ärger benommen als im Protektorat. Deswegen haben sich viele Leute damit beschäftigt und das Bewusstsein war da. Bezüglich des Protektorats oder überhaupt der Tschechoslowakei war dieses Verständnis zunächst einmal nicht gegeben. Zweitens: Da gab es gewisse Vorarbeiten, wie die Erklärungen der polnischen und der deutschen Bischöfe.

Jetzt sieht es aber zwischen den Tschechen und Deutschen besser aus als zwischen Polen und Deutschen. Woran liegt das?

Schwarzenberg: Richtig, heute ist das Verhältnis besser. Ich glaube, im deutsch-polnischen Verhältnis sind einige Taktlosigkeiten und Fehler passiert, die nicht notwendig waren und die die Atmosphäre vergiftet haben. Dass es im polnischen Wahlkampf und auch später ziemlich nationalistische Töne gab, ist richtig. Aber ich bin überzeugt, dass sich diese Sachen mit der Zeit wieder beruhigen werden.

Warum ist das Zentrum gegen die Vertreibungen in Tschechien kein Thema?

Schwarzenberg: Weil es in Berlin stehen soll und nicht in München, weil es der Bund der Vertriebenen macht und nicht die Sudetendeutsche Landsmannschaft. Man betrachtet dieses Problem eigentlich als eines der Vergangenheit.

Erklärt das, warum die Emotionen in der Tschechischen Republik nicht mehr so hoch gehen, wie vor zehn Jahren?

Schwarzenberg: Wir dürfen nicht vergessen, dass in der Tschechischen Republik eine sehr, sehr lebhafte Diskussion im Gange ist, die man in Deutschland als Vergangenheitsbewältigung bezeichnet, was kein glücklicher Ausdruck ist, aber, immerhin, er hat sich eingebürgert. Die junge Generation setzt sich sehr ernst mit dem, was da passiert ist, auseinander. Und das wissen schließlich sehr viele Vertriebene. Ich verstehe völlig, dass man für die Opfer des eigenen Volkes und für die Vertriebenen, die Entsetzliches mitgemacht haben, ein Denkmal, eine Erinnerungsstätte schaffen soll. Die Frage ist, ob man es als eine Erinnerung und Gedenken derjenigen betrachten will, die eigentlich dafür bezahlt haben, was der Hitler und andere verursacht haben – oder als Untermauerung eines Anspruchsdenkens und seiner Expansion?

Kann ein solches Zentrum eine Mahnung gegen Vertreibungen sein?

Schwarzenberg: Es wird immer Vertreibungen geben, weil Menschen unausstehlich sind und wenn sie den Nachbar rausschmeißen, berauben, umbringen können, dann tun sie es, wenn die Gelegenheit sich bietet. Das kann in jedem Volk passieren, das ist in sehr vielen Nationen vorher passiert. Schauen Sie sich die Vertreibung der Juden aus Spanien im 15. und 16. Jahrhundert oder die Vertreibungen auf dem Balkan im Laufe der letzten fünfzehn Jahre an. Solche Tragödien passieren immer wieder und wir müssen immer wachsam sein, damit wir dem entgegenreten. Keiner, keine Nation, nirgendwo, ist davor gefeit. Ich wäre sehr glücklich, wenn wir in Prag oder Reichenberg eine Gedenkstätte für die Vertriebenen hätten. Und selbstverständlich zum Beispiel auch in Breslau, wo man beiden Vertriebenengruppen gedenken würde – nämlich der Breslauer, die nach Westen vertrieben wurden, und der jetzigen Breslauer, die aus dem Osten dorthin vertrieben wurden. Das muss man als eine Sache sehen.

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K NÁVRHU NA ŘEŠENÍ STATUSU KOSOVA
(6.2.2007)**

Dne 2.2.2007 představil zvláštní zmocněnec GT OSN M.Ahtisaari v Bělehradě a Prištině plán řešení finálního statusu Kosova. MZV ČR vyjadřuje návrhu plnou podporu. Považuje jej za vyvážený kompromis, který zajistí bezpečnost, stabilitu, ochranu lidských práv a práv osob náležejících k národnostním menšinám a ekonomickou prosperitu. Řešení statusu Kosova zároveň významným způsobem usnadní cestu zemí regionu do evropských a euroatlantických struktur.

MZV ČR vyzývá představitele v Bělehradě a Prištině, aby návrh M. Ahtisaariho podpořili, a tím usnadnili další jednání na půdě OSN. Další odklad řešení by mohl mít negativní dopady na bezpečnost a stabilitu celého regionu.

MZV

**ZÁZNAM ROZHOVORU
S MINISTREM SCHWARZENBERGEM
V RÁDIU IMPULS
(7.2.2007)**

Marek BLAHO, redaktor (MB): Jak chcete přesvědčit odpůrce amerického radaru, že má v Česku své místo?

Karel SCHWARZENBERG, ministr zahraničních věcí ČR (KS): Já vám něco řeknu. Tady nejde o to přesvědčit. Co tady dělám, v Podbrdí, je vysvětlovat problémy, objasňovat věci, aby se nešířily zbytečné fámy, vysvětlovat to přesně, o co jde a tak dále. A lidi jsou rozumní sami, aby přišli k nějakému dobrému závěru. Rozumíte. Já nejsem žádný kazatel, nýbrž člověk, který se snaží jako politik, aby lidem bylo jasné, o co opravdu jde.

MB: Jaké jsou zatím reakce lidí, se kterými jste se setkal?

KS: Velmi věcné, při obou setkáních s těmi starosty jsme měli velmi věcné rozhovory, což bylo velice pozitivní. Lidi se ptali, jaký to bude a tak dále. Mluvili jsme taky o starostech těch obcí a tak dále. Já z těch hovorů jsem měl velmi dobrý dojem.

MB: Přesto, co říkáte na to, že jedna z obcí, která leží v blízkosti vojenského území Brdy, už vyhlásila referendum o americké základně?

KS: No, podívejte se, každé z nás ví, že takový referendum na obecní úrovni závazné není. Tedy je to spíše věc profilování se jistých politiků, ukázat, že něco dělám v té obci, že se zastávám práv svých občanů a tak dále. Myslím, to nemá tedy velkou roli. Je spíše na řadě věcná diskuse s občany té obce a vysvětlovat jim, o co jde.

MB: Máte nějaké reakce z americké strany, jestli vnímají za oceánem, že se tady v podstatě rozdělila česká politická scéna kvůli americkému radaru?

KS: Samozřejmě to Američané zaznamenávají, mají tady vlivy, je tady spousta novinářů, takže Američané to zajisté budou vnímat. A zajisté, když já s nimi budu mluvit, teď je tam naše delegace, která jim to taky objasní, vysvětlí, když já s nimi budu mluvit, tak jim taky vysvětlím, o co tady jde a na co si musí dávat bacha, no.

MB: Jak vnímáte aktivitu předsedy ČSSD Jiřího Paroubka, který se setkal s velvyslancem USA, s velvyslancem Ruska u nás? Není on, na rozdíl od vás, o ten krok napřed?

KS: Proč myslíte, že o krok napřed? Vůdce velké opoziční strany a samozřejmě je to obvyklé, že se setkává s diplomaty. To je úplně normálka na celém světě, to je přece normální postup, a poněvadž jsem přesvědčen, že pan Paroubek má stejný zájem jako já, hájit zájmy této země, tak vůbec proti tomu nic nenamítám.

MB: Řekl ve Výslechu rádia Impuls ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. Pěkné odpoledne přeje Marek Blaho.

MZV

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K "VOLBÁM" DO MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV V ABCHÁZII
(8.2.2007)**

Dne 11.2.2007 se v Abcházii konají „volby“ do místních samospráv. Na základě dostupných informací a vývoje v této oblasti „zamrzlého konfliktu“ se obáváme, že tyto „volby“ nebudou demokratické a svobodné. Tato akce není v souladu s principy suverenity a územní celistvosti Gruzie a nepřispěje k řešení krize v tomto regionu.

ČR i nadále podporuje suverenitu a územní celistvost Gruzie v rámci mezinárodně uznaných hranic. Uskutečnění „voleb“ do místních samospráv v oblasti zmítané separatistickými snahami nepřispívá k úsilí mezinárodního společenství o dosažení mírového řešení konfliktu.

Vyzýváme všechny strany, aby respektovaly existující dohody a zahájily politický dialog s cílem efektivního a transparentního řešení abchazského konfliktu.

MZV

**PROSLOV MINISTRA SCHWARZENBERGA
NA 43. MNICHOVSKÉ KONFERENCI K BEZPEČNOSTNÍ POLITICE
(11.2.2007)**

Ladies and Gentlemen:

First, let me thank the organizers of this outstanding event. Your effort and devotion has helped develop von Kleist- Schmenzin's idea into one of the world's most prestigious forums focused on transatlantic foreign and security policy issues. Thank you and congratulations. Let me also thank Germany as the host country for a traditionally warm welcome.

Last but not least I would like to thank president Putin, first for bringing all the media attention to this conference and second for spelling out all the reasons why NATO should enlarge.

We are here to talk about the role of NATO in the twenty-first century and the challenges the transatlantic alliance will be facing in the future. Let me add a few remarks.

Sixteen years after the once-rival Warsaw Pact ceased to exist, there is still no alternative to NATO. The global security environment has changed dramatically during these years, and yet NATO remains here, functioning, effective, even engaged in regions far beyond the original north Atlantic perimeter.

So, can it survive the 21st century? I think it can, although there are a few tests it has to pass. In short, it must continue to (1) adapt to external threats, (2) overcome internal tensions and (3) remain open to new members, partnerships and tools.

But let me convey these thoughts a little.

Ability to adapt

The Alliance's ability to adapt to a changing security environment has been the key to its survival in the post-Cold- War era.

Since the early nineties, NATO has repeatedly had to reevaluate the threats faced by its members. After the fall of the Soviet Union, the all-out war with Soviet-led forces was no longer its major concern. The series of crises in the Balkans broke out and NATO started to focus on threats caused by instability in areas adjacent to its borders, including security risks from potential refugee waves. Therefore, a new Strategic Concept emerged, soon followed by two major vehicles for establishing new partnerships and future enlargement - the NACC (North Atlantic Cooperation Council) and the PfP (Partnership for Peace). At that time NATO identified a new threat and accordingly reached a step beyond the traditional North Atlantic perimeter. It physically entered the neighborhood, when it started its engagement in Bosnia in 1995 and later in Kosovo in 1999.

But that was not the end. Fortunately, we were able to assess our future and reflect it - once again - in our Strategic Concept of 1999.

The rise of global terrorism in late nineties and at the beginning of the 21st century reminded us, that the threats to our security might originate thousands of miles away. It became clear that major risks to our security and stability comprise international terrorism and proliferation of weapons of mass destruction, including development of long-range ballistic missiles by "rogue states". Neither of these threats can be contained and fought by the traditional means. Even bringing stability to our closest neighborhood is not sufficient. We had to reach even further.

And we got the message. That is why NATO is now engaged in Afghanistan, that is why NATO operates its training mission in Iraq. That is why NATO is looking into possibilities of how to support United Nations and African Union efforts in Darfur.

Indeed, we have gotten fairly good at identifying external threats to our security and - to some extent - at modifying our ways of engagement to face them.

Internal challenges

But that is not enough. Setting the course is one thing - following it to a desired point is another one. There are also internal challenges we have to deal with to remain a flexible and effective alliance of the 21st century. If we fail to do so, they can substantially hinder the cohesion and capabilities of the Alliance.

One of them is lack of unity in principle. We were prompt to invoke Article V for the first time in history right after the attacks of 9-11, as we saw the basic foundations of our societies threatened. It was a unique display of unity, a demonstration of solidarity as a primary source of NATO's strength. Two years later we failed to repeat this demonstration of unity and - at least at the first attempt - failed to guarantee defense of one of NATO members. We let our differences over the right policy towards a brutal dictatorship overshadow the principle that makes us strong. It was a moment of weakness and it must not happen again.

Lack of resolve and commitment in building capacities is another one of NATO's internal challenges. We have managed to overcome the feeling of comfort supported by NATO's victory in the Cold War, suddenly perceived weakness and a profound change of behavior of a former adversary, and overall impressiveness of the military strength of the United States. European Allies soon realized the need to define their role in the new Alliance. We acknowledged the gap between the military capabilities of the US and Europe and we decided to close it as much as possible. We were quick to do so politically by launching the ESDI (European Security and Defense Identity). Later, we launched the Defense Capabilities Initiative (DCI) at the 1999 Washington Summit and we introduced the Prague Capabilities Commitment in 2002. But the whole process takes time. It is a long-term goal and we should keep that in mind. It might be tiresome, financially exhausting and politically difficult. But building a strong European element within NATO is the only way to build a strong and well-balanced defense and security organization. Needless to say, it will boost EU's own defense capacities, which are so high on the Union's agenda.

Resolve and commitment in deploying available capacities are also needed to successfully complete NATO's missions in the world. True, deploying NATO troops thousands of miles away is a new experience for most European allies and to be honest - politically it is not always an "easy sell". There might be temporary setbacks, but these should not be the reason to waiver and reconsider further engagement.

As ISAF in Afghanistan shows, NATO presence makes a huge difference not only for the hosting country, but also for the Alliance itself. I can see confident Europeans taking over PRTs as well as security operations and gaining experience which no high level summit or political declaration can provide. I am especially glad to see the new NATO members stepping up to the plate and taking responsibilities to bring peace and stability to a war-ravaged country. In a sense, Afghanistan is a self-defining mission for NATO. Failing to complete it would be a sign of our weakness and might in effect bring terrorist actions substantially closer to our borders. Let us not forget that when we discuss our commitments for NATO operations.

Slow and complicated planning and co-ordination with partners also belongs to potential obstacles to NATO's effectiveness. But even here I can see a way forward. The Czech Republic has welcomed the "Concerted Planning and Action (CPA)" initiative, proposed by Denmark in 2006. Its purpose is to improve and streamline the planning procedures and operational command through better coordination not only within NATO but also with outside entities, such as host governments, international organizations, NGOs, etc. I am glad that the Secretary General supports the idea and that it found its way to the Riga Summit Declaration. Although the initiative might not seem as glamorous and media attractive as bold declarations and closely watched summits, it might push the Alliance and its operational flexibility a long way forward.

New members, new partnerships, new tools

As I have mentioned, I believe there is a role for NATO in the 21st century. We have the chance to overcome external threats, internal tensions and procedural imperfections. We do have the potential to defend our territories, bring stability to our neighborhood and at the same time maintain our global reach to fight emerging threats before they reach our borders.

But we have to be resourceful and open-minded to keep this potential.

First, we must keep the door to the Alliance open. As the first two enlargement waves have proven, new members do not block the progress forward. On the contrary, they bring new assets new approaches to our collective expertise. Needless to say, further enlargement must not be driven artificially by political means but must reflect actual readiness of potential candidates. To reach this goal, we must continue working with potential future members. We welcome and support the integration of the countries in Western Balkans to the Partnership for Peace, which has so far been an excellent vehicle to accession for candidate countries, including my own. Intensified dialogue has proven its value as an effective mechanism for cooperation with Ukraine and Georgia.

Second, we must build and keep strong partnerships with countries sharing the same values as well as concerns, such as Australia, New Zealand, Japan or Israel. We

should support these ties as based not only on the same perception of threats, but also on the same concept of free world and just society. These partnerships are vital for maintaining our global reach.

Last but not least, to react effectively to new threats also means choosing the right tools to fight them. The NATO Response Force (NRF) seems like one of such tools to help the Alliance adapt to the new security environment and is most certainly worth supporting.

Conclusion

This Conference has traditionally been an opportunity for reflections as well as outlining NATO's future. So far, the Alliance has been capable of anticipating new risks and new threats. It has been able to adapt itself - sometimes more, sometimes less to our full satisfaction - to the changing situation. We have learnt that there is no status quo, no permanent state of affairs. Therefore, we should continue to look soberly into realities both, within today's security environment and within our organization and cautiously start asking ourselves the question whether time has come already to open discussion on our future strategic concept. Yet, I do not want to be misunderstood: I am not suggesting we should do that immediately; I am merely suggesting we should start fixing this idea on our horizon and getting ready for a thorough discussion.

Ladies and Gentlemen, NATO has been doing a remarkable job in adjusting to the changes in global security environment. But, what is most important - the Alliance has so far always managed to do so without weakening the crucial link between Europe and the United States and without compromising its own purpose - ensuring security of its members through cooperation and solidarity.

Let me conclude with one brief remark - NATO's values and principles still attract others to join. Numerous countries choose to cultivate their behavior, to strengthen their institutions, to transform their militaries, often at great costs. Is there a better proof, that our Alliance actually "has a future"?

Ladies and Gentlemen, thank you for your attention.

Check against delivery!

MZV

**VYJÁDŘENÍ MZV ČR
K BLOKÁDĚ HRANIČNÍHO PŘECHODU
DOLNÍ DVOŘIŠTĚ-WULLOWITZ
(14.2.2007)**

MZV ČR vyjadřuje zklamání nad tím, že rakouská strana nepřijala taková opatření, která by zabezpečila kontinuální průjezdnost hraničního přechodu Dolní Dvořiště-Wulowitz tak, jak je k tomu vázána mj. Dohodou mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o hraničních přechodech na společných státních hranicích.

Zamezení volného průjezdu hraničního přechodu způsobilo konkrétní obtíže našim občanům ve volném překračování hranic. Neprospělo ani dalšímu rozvoji bezpečnostního dialogu mezi oběma zeměmi, pro který je klíčové, aby probíhal v prostředí vzájemné důvěry. MZV ČR považuje opakovanou blokádu hranic za nekonstruktivní krok neodpovídající dosažené úrovni vztahů mezi Rakouskem a Českou republikou.

MZV

**ROZHOVOR REDAKTORA CHRISTIANA NEEFA
S MINISTREM SCHWARZENBERGEM V ČASOPISU SPIEGEL
WE ARE A SOVEREIGN COUNTRY
(19.2.2007)**

SPIEGEL: Minister Schwarzenberg, at the Munich Security Conference earlier this month, Russia's President Vladimir Putin warned the United States would spark a new 'arms race' by deploying missile defenses in Poland and the Czech Republic. Is he genuinely concerned or is it just hot air?

Schwarzenberg: It's well known that Moscow's own defense program is continuously developing. Some time ago, the Russians already proudly announced their new intercontinental missiles, whose warheads can change altitude and course to avoid even missile defense systems like this one. They're working on their own defense system and have set up a radar station near St. Petersburg. So I don't think we're facing dramatic changes.

SPIEGEL: You think Moscow isn't behind at all? The Americans in recent years have made a number of advancements...

Schwarzenberg: It's true the United States' defense capacity is even greater; the United States is a much wealthier country, after all. But this is a matter between Americans and Russians in which we only play a minor role.

SPIEGEL: The missile shield is actually meant to stop missiles from Iran or North Korea. Russia considers this justification given by Washington to be a pretext.

Schwarzenberg: I'm convinced Iran does not have the capability to construct missiles with such a range. But Iran has made great progress in terms of its technical abilities. The Iranians have excellent scientists and are already building respectable missiles. That means they can doubtless create an intercontinental missile in the foreseeable future. The Russians back then were able to do so pretty quickly too. Why should Iran need 20 years?

SPIEGEL: If Europe is really facing such a danger, why isn't NATO taking charge of the appropriate defense measures?

Schwarzenberg: NATO wouldn't be out of the game if European countries were to decide to reach into their coffers and make a significant contribution. But for something like that to get through the European parliaments, and for action to be taken -- it takes time.

SPIEGEL: Can you at least understand the Russians' concerns when they complain about NATO moving closer and closer to its borders?

Schwarzenberg: What do you mean by "the Russians"? The fact is that Russia is ruled in a more or less authoritarian manner -- which means that Putin and his team know exactly what's really going on. When I think through the speech Putin gave (at

the Munich Security Conference) again, I see a leitmotif running through it: that of the Russian Federation's desire to be respected and treated the same way the Soviet Union once was -- and a desire for the same scale.

SPIEGEL: In Munich, you reacted very emotionally to the charges Putin levelled at the missile shield...

Schwarzenberg: Why emotionally? It was very rational. I said the notion that there is not just a Russian zone of influence but also a zone where the Russians have a veto right merely gets a tired smile from me. We're a sovereign country, and interference from third parties is likely to consolidate our position.

SPIEGEL: There is resistance to the US plans even within the Czech Republic.

Schwarzenberg: Of course there's a lively discussion -- across the entire political spectrum. And of course parliament needs to make the final decision. We're only in the negotiation phase; we have to see whether we can even achieve a sensible agreement with the United States. And then we'll see whether we're also able to get a majority.

SPIEGEL: You've just recently tried to win over the mayors of 15 communities southwest of Prague which are located near the planned radar facilities. Many weren't exactly enthusiastic.

Schwarzenberg: They were divided: Some were strongly opposed, others more positive. They all have their experiences with military training facilities in the region -- from the time of the Third Reich to the time when the Soviets were here. My feeling is more that they're trying to use the opportunity to get something for their communities.

SPIEGEL: The trend towards rejection of the missile shield is clear throughout the country: Only 31 percent are in favor of the shield -- and only on condition that Washington allows Czechs visa-free travel into the United States.

Schwarzenberg: I hope Congress will act accordingly. But of course the two things aren't related -- only to the extent that the attitude of the Americans will probably be more favorable than usual if the missile plans meet with approval.

SPIEGEL: Poland and the Czech Republic, the "new Europe," have long had the reputation of cooperating more with the United States than with the European Union and the Germans in particular. Won't this make things worse?

Schwarzenberg: The catch phrase about "old" and "new Europe" no longer has any validity. But that people here aren't driven by such powerful anti-American reflexes as elsewhere is true, thank God, and it's also the case for Poland. That also has to do with our history in the 20th century. But we are members of the European Union and feel that way. We don't see trans-Atlantic ties as contradicting that.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
STANOVISKO PŘEDSEDY ČSSD K PROHLÁŠENÍ
PŘEDSEDY EVROPSKÉHO PARLAMENTU HANSE-GERTA PÖTTERINGA
(13.2.2007)**

ČSSD dlouhodobě podporuje myšlenku evropské integrace, vláda ČSSD přivedla republiku do Evropské unie, a proto prosazuje přijetí evropské Ústavní smlouvy v České republice. ČSSD zásadně odmítá euroskepticismus vlády Mirka Topolánka, a proto souhlasí s kritikou předsedy Evropského parlamentu Pötteringa ohledně změny stanoviska české vlády v otázce přijetí evropské Ústavní smlouvy.

Považujeme tento obrat směrem k odmítnutí přijetí evropské Ústavní smlouvy za škodlivý pro naši pozici v Evropské unii, neboť nás ve svých důsledcích izoluje a ze srdce Evropy nás vypuzuje na její periferii.

Zároveň vyzýváme představitele ODS, aby již tak narušenou pověst naší země v zahraničí dále nepoškozovali (jako například v případě zcela nevhodného chování premiéra Topolánka a kauzy 1. místopředsedy vlády Čunka) a volili věcné argumenty a nikoliv urážky, jako tomu bylo například v případě předsedy Ústavního výboru Evropského parlamentu Jo Leinena.

Jiří Paroubek, předseda ČSSD

www.cssd.cz

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
K ZASEDÁNÍ MINISTRŮ OBRANY NATO V SEVILLE
(14.2.2007)**

Ve dnech 8. a 9. 2. 2007 proběhlo ve španělské Seville neformální zasedání ministrů obrany NATO. Sociální demokracie podporuje přijaté rozhodnutí členských států Severoatlantické aliance, že mise v Kosovu zůstává její prioritou. Také pro ČSSD je mise KFOR klíčová pro udržení míru v oblasti západního Balkánu.

ČSSD také podporuje úsilí zvláštního vyslance generálního tajemníka OSN pro Kosovo Marttiho Ahtisaariho v jednání o konečném statutu Kosova jako východiska k dlouhodobé bezpečnostní stabilitě a zároveň podporuje spolupráci NATO a EU v tomto mírovém procesu.

Sociální demokraté děkují vojákům Armády České republiky, kteří dlouhodobě působí v silách KFOR, za jejich vysoce kvalitní a zodpovědnou práci k zajištění míru v tomto regionu.

Antonín Sedá, mluvčí ČSSD pro obranu

www.cssd.cz

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
POSTOJ ČSSD K AKTUÁLNÍM ZAHRANIČNÍM OTÁZKÁM
(16.2.2007)**

ČSSD vítá výsledek jednání s KLDK o tzv. denuklearizaci Korejského poloostrova. Je to důkaz úspěšnosti diplomatického přístupu, který ČSSD dlouhodobě prosazovala. „Jsem přesvědčen, že podobné věci nelze řešit jinak. Pouze vojenské metody, jako například preventivní války, totiž nejsou schopny přivést dlouhodobě stabilní řešení,“ říká místopředseda PSP ČR a stínový ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek (ČSSD). Pokud budou rozhovory s KLDK úspěšné, ukáže se, že celá věc má jiné řešení, než jakým je například budování tzv. protiraketového deštníku. Severokorejská dohoda totiž ukazuje možnou cestu také pro Írán.

„Jsme v situaci, kdy bychom si měli uvědomit, že proti těm mlhavým jaderným hrozbám, které zatím nebyl nikdo schopen specifikovat, je zde něco konkrétního – změny klimatu a globální oteplování. To jsou věci, na které by se měl současný svět soustředit,“ dodává Zaorálek.

ČSSD dále považuje za potřebné zaujmout stanovisko k otázce statusu Kosova, která se dostává do závěrečné fáze. „Celou tuto věc považujeme za nejsložitější a nejrizikovější otázku současné Evropy,“ říká poslanec a předseda Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Jan Hamáček (ČSSD). Dodává, že způsob jejího řešení může výrazně ovlivnit poměry nejen v prostoru Balkánu, ale může mít následky v celé Evropě, a tedy i v České republice.

ČSSD požaduje, aby vláda trojkoalice přestala mlčet, jak už pro ni začíná být typické, ale naopak jasně vymezila svůj postoj k otázce Kosova.

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
K POSKYTNUTÍ VOJENSKÉHO DARU
AFGHÁNSKÉ VLÁDĚ
(22.2.2007)**

Vláda věnuje afghánské vládě z výzbroje Armády České republiky dvacet tisíc samopalů a 650 kulometů. V budoucnu by měla následovat ještě dodávka dvanácti vrtulníků. Paní ministryně obrany tento dar zdůvodňuje rozvojem bilaterálních vztahů s afghánskou vládou a pozitivním hodnocením naší země ze strany USA.

ČSSD si uvědomuje potřebu pomoci Afghánistánu při zajišťování bezpečnosti země. Zároveň sdílí obavu z rizika zneužití, pokud by se zbraně dostaly do rukou povstalců či teroristů. Co je zvlášť zarážející, je způsob schválení vojenského daru, protože daný záměr nebyl předem projednán ve Výboru pro obranu PSP ČR, a i když se nejedná v principu o humanitární dar, byl tento bod projednán a schválen na vládě bez rozpravy.

Co se týká budoucího záměru na modernizaci a darování vrtulníků Mi-17 a Mi-24, ČSSD nemá informace, že by AČR v poslední době vyřazovala z výzbroje jakékoliv vrtulníky. Z tohoto důvodu budeme požadovat po Ministerstvu obrany projednání tohoto záměru na nejbližším zasedání Výboru pro obranu.

Antonín Sedľa, mluvčí ČSSD pro obranu

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
ČSSD NESOUHLASÍ S PRODEJEM
ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY CIZINCŮM
(23.2.2007)**

ČSSD se znepokojením sleduje snahu vládní koalice o znovuotevření problému prodeje zemědělské půdy zahraničním podnikatelům a zemědělci. Toto jednání ČSSD vnímá jako „podraz“ na české zemědělské subjekty, tedy na soukromě hospodařící zemědělce, obchodní společnosti nebo družstva.

ČSSD se po celou dobu své vládní odpovědnosti za resort zemědělství snažila o vytvoření dobrých podmínek pro české zemědělce, mj. při vstupu do EU vyjednáním sedmiletého přechodného období, kdy mají čeští podnikatelé při koupi půdy přednostní výjimku. Ta byla vyjednána až do roku 2011. Výslovně tak nesouhlasíme se snahou vlády Mirka Topolánka novelizovat devizový zákon a další legislativu, což by mělo za následek prolomení tohoto data a tím i jednoznačné ohrožení českých podnikatelů v zemědělství.

Mgr. Michal Hašek, stínový ministr zemědělství za ČSSD

www.cssd.cz

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	8
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	24
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	34
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	48

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka